

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 472 · CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,80 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,75 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,80 €
4. oktobar 2013.

ZABORAVLJENI RAJ

★ **DOK HOLIDEJ** ★

472

Frenk Larami

ZABORAVLJENI RAJ

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 472

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

FORGATTEN HEAVEN

Recenzija i adaptacija

Nikola Šimunović

Likovna obrada naslovne strane

Branislav Kerac

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 25. IX 2013.

Tržište: 4. X 2013.

CIP–Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82–31 (5)

DOK Holidej / odgovorni urednik Viktorija
Draginčić. – 1972, br. 1 –. – Novi Sad: Marketprint,
1972–, –21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353–0000

COBISS. SR–ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – FORGATTEN HEAVEN

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Nikola Šimunović

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Prašnjav i iscrpljen jedan kauboj ujahao je u Renkin, ali mu taj gradić nije zgleđao nimalo privlačno, mada je bio prvo naseljeno mesto posle nepregledne pustinje. Delovao je sumorno, baš kao što se i on sam osećao. Tanak oblak žućkaste prašine lebdeo je nad niskim, nebojenim kućama pored kojih je prošao dok je niz padinu jahao sa svojim tovarnim konjem prema glavnoj ulici. Stigavši do središta naselja, samo je ustanovio da ga prvi utisak nije prevario.

Ljudi su išli tamo-amo, ali u vrelini koja je pritisnula grad, ličili su na bezizrazne senke. Čak je i kloparanje točkova kola zvučalo prigušeno, kao da dolazi iz drugog sveta.

Poslovni deo gradića bio je mali: dva saluna, hotel, trgovina mešovitom robom, kovačnica sa živopisnim mehovima za raspaljivanje vatre i nakovnjem, prislonjena uz gradsku štalu, berbernica, ženski krojački salon, pekara, restoran s vratima u obliku harfe, kancelarije nekoliko nakupaca stoke i mala banka. Ali iznureni kauboj, Ken Šefer odmah je uočio nešto važno: u gradu nije postojala šerifska kancelarija, niti zatvor.

Zaustavio je konje nasred ulice, namaknuo šešir na čelo i pažljivo pogledao oko sebe. Očima, crvenim od pra-

šine i sunca, pretražio je najpre donju stranu ulice, a onda gornju. Kancelarije čuvara javnog reda nije bilo.

Ta činjenica je bila važna za Kena Šefera koji je bio jedan od desetak najčuvenijih revolveraša Divljeg zapada.

Pre ovog gradića, u pustinji, na ivici jedne vododerine otarasio trojke koja ga je progonila, ubivši ih preciznim pogocima iz puške, jednog po jednog.

Verovao je da će sada izvesno vreme biti miran i želeo je da stigne u neki grad, gde će se utopiti u mnoštvu običnih građana, ako bude potrebno i pod drugim imenom. Razmišljao je o tome kako je već prilično ostario i sve je manje sposoban za buran život, kakav je do tada vodio.

Tražio je utočište, „zaboravljeni rajski vrt”, koji su i pre njega tražili oni preživeli revolveraši zašli u godine. Tragao je već dugo i skoro ga je napustila nada da će ga uopšte naći.

Ovaj gradić definitivno nije bilo to mesto koje je tražio, zaključio je u mislima.

Trebalo je da nađe neki posao, koji će mu doneti nekoliko dolara kako bi obnovio zalihe hrane i opskrbio se municijom pre nego što nastavi put.

Nije mu bilo ni na kraj pameti da se zadrži u toj rupi od grada. Oko lica su mu zujali rojevi muva i on nervozno

mahnu rukom da ih otera. Onda se trgao u sedlu, jer je odjednom začuo promukle krike i topot konja u trku. Iz jedne sporedne ulice u glavnu je nahrupila zbijena grupa konjanika.

Bili su očigledno spremni da prevrnu grad na glavu, a jurili su kao da će onaj koji prvi stigne do saluna dobiti besplatno piće.

Konj pod Šeferom je zanjistaio i ustuknuo kada su konjanici, urlajući i psujući, projurili pored njega. Jedan je naleteo na sapi njegovog tovarnog konja i ovaj je od udara poklekao na zadnje noge, trgao konopac i umalo nije povukao Šefera iz sedla. Drugi jahač očešao je njegovog konja i Šefer izgubi konačno ravnotežu, završivši na tlu, u oblaku prašine. Pljuvao je, izbacujući prašinu koja mu je punila usta, nos i pluća. Kada se digao, kauboiji su se već zaustavili pred salunom, urlajući i dalje. Iz grupe se izdvojio konj s ridokosim, snažnim jahačem i gonjen mamuzama, skočio na trotoar, rasteravši pred sobom nekoliko žena, koje su u strahu ispustile svoje torbe i pakete kupljene robe. Ridokosi siledžija nije se zadržao na trotoaru, već je, divlje urlajući, naterao konja kroz dvokrilna pomična vrata u salun i zaustavio se kod šanka.

Njegovi drugovi su zaklicali i kao krdo podivljalih goveda jurnuli za njim kroz vrata koja su se još njihala. Iz unutrašnjosti saluna začuli su se zveket čaša i boca, neartikulisani pokliči i nekoliko trijumfalnih hitaca iz revolvera.

Šefer ostavi svoje konje i pređe preko ulice kako bi pomogao jednoj starijoj ženi, koja je još uvek uplašena stajala na trotoaru. Pokupio je i dao joj u ruke njene pakete. Sada su se i ostale žene okupile oko starice, koja je rukom čistila odeću od prašine.

– Taj Rik Rasel – zagraktala je jedna od okupljenih žena – on i njegova banda s ranča „Kombs T.” treba da budu proterani iz grada! Svake subote se ovo ponavlja. Toga dana poštenim građanima ne preostaje drugo nego da beže iz grada.

Šefer klimnu glavom, vrati se svojim konjima i povede ih ka gradskoj štali. Prolazeći pored krojačkog salona opazio je tamnokosu devojkicu prijatnog lica i skladne građe, koja je stajala na vratima svoje radnje i posmatrala ga. Mogla je imati dvadesetak godina.

Stari štalar je hramljući sišao niz merdevine i pošao mu u susret.

– Rasedlaj, istimari i nahrani ove konje, stari – reče mu Šefer. – Možda će proći nekoliko dana pre nego što dođem po njih.

– Aha... pa, u tom slučaju dajte nešto novca unapred – reče štalar, posmatrajući ispod oka nisko opasan Šeferov revolver. – Biće dovoljno dolar.

– Evo – revolveraš mu pruži kovanicu od jednog dolara. – Hoćeš li me prepoznati ako mi ne znaš ime?

– Naravno da hoću. Nego, vi me malo podsećate na nekoga, pa sam se baš pitao...

– Varaš se. Nikada nisam bio u ovom gradu. A i nema na meni ničega izuzetnog. Ja sam običan putnik.

Šefer krenu prema vratima, a štalar ga isprati pogledom. Po nabranom čelu videlo se da razmišlja. Kada bi samo mogao da se seti imena, koje je u sećanju pokušao da poveže za to pomalo poznato vučje lice...

Revolverašu nije padalo na pamet da mu kaže svoje ime. Zastao je pred štalom, prevukao šakom preko prašnjave brade i liznuo ispucale usne. Kako bi mu samo prijalo hladno pivo! U tom trenutku, na pročelju saluna „Pustinjski izvor” na drugoj strani ulice ugledao je natpis „hladno pivo”. Je li moguće?

Kolebao se da li da se prvo obrije ili da popije pivo.

Žeđ je pobedila, mada je slutio da će imati neprilike s huliganima koji su se nalazili unutra i divljali. Ali pije mu se hladno pivo i neka ga nosi vrag ako će dopustiti da ga rulja kauboja s nedeljnom platom u džepovima spreči u tome.

Kada je ušao, ridokosi kauboj je već sišao sa konja, ali je nekoliko polumljenih stolova i stolica stajalo naslonjeno na zid.

Gradski gosti sedeli su za stolovima podalje od šanka i tiho razgovarali, motreći ispod oka kauboje koji su stajali za barom, izmotavali su se i urlali, a svi koji su se nalazili blizu njih, uključujući i gostioničara, znojili su se od nelagodnosti.

Šefer naruči pivo.

– Hladno je da ga jedva držiš u ruci – rekao je barmen, svestan da ga Rik Rasel i neki od njegovih ljudi posmatraju. Kada je stavio pivo na šank

ispred gosta, Rik namignu jednom debeljuškastom kauboju pored sebe, a ovaj dalje redom. Poslednji u nizu, stajao je tik kraj Šefera. Kada je revolveraš prineo čašu ustima ovaj se tobož zateturao i snažno ga udario ramenom.

Šefer je bio odbačen čitav metar duž šanka i bar polovina piva iz čaše prosula se po njegovim rukama, odelu i šanku.

Revolveraš se ispravi i sevnu pogledom po kaubojima, koji su ga izazovno posmatrali. Zažmirio je i pošao rukom da spusti čašu na šank kada se zavesa iza šanka pomerila i ukazao se čovek odeven u čistu belu košulju, prugaste pantalone i prsluk s dugmetima presvučenim svilom. Mogao je imati oko četrdeset pet godina i čvrste građe. Pogled mu je bio leden, a u futrolama je nosio dva revolvera s drškama okrenutim ka napred. U zubima je držao tanki cigarilos. Brzo je prišao Šeferu, uzeo mu čašu iz ruke i počeo da doliva pivo u nju, osmehnuvši se.

– Dopustite da vam dopunim, stranče. Ne bih želeo da steknete utisak kako su u ovom gradu svi ljudi trapavi kao Rik i njegovi momci. – Očigledno je želeo da ukloni napetost, koja se osećala. Bio je to vlasnik saluna. Rasel i njegovi kaubojski su gledali pridošlicu s iščekivanjem. Šefer se malo dovmio, ali je onda slegnuo ramenima. – Galantno od vas – rekao je i prineo čašu ustima, gledajući preko njenog ruba pravo u Rasela. – Kad se nešto desi jednom, onda to smatram slučajem. Ali biću jako pogođen ako mi se

ponovo prospe piće. Dosta sam dugo jahao i grlo mi je suvo kao barut.

Ali Raselu đavo nije dao mira. – Evo još jedne skitnice – primetio je – koja traži batine.

– Čovek je platio svoje piće – umeša se barmen žustro, a vlasnik saluna spusti pogled. – Nemoj započinjati me-tež, Rik – opomenuo ga je.

Videvši da nije uspeo da Šeferu digne temperaturu, Rasel se svom svojom lošom ćudi obruši na vlasnika saluna.

– Zašto se ne vratiš svom knjigovodstvu, Met? Znaš dobro da je ovo moj dan za puštanje pare. Ako ne želiš da i ti dobiješ svoju porciju, vrati se tamo iza zaves!

– Rik, govorim ti svake nedelje! Možeš se zabaviti, a da ne rušiš i ne uništavaš moj salun. Ima i drugih načina da čovek odagna dosadu. Već sam se umorio od popravljavanja stolova i stolica i nameštanja novih ogledala i prozora, koje ti i tvoje društvo redovno uništite kad god dođete u grad. To mora prestati. Možete da pijete koliko hoćete, da igrate karte, da se zabavljate s devojkama, ali ostanite mirni i u granicama reda. Ali nisam samo ja sit vas. Svi u gradu smo do guše siti vas s ranča „Kombs T.”.

– Šta to, dođavola, znači, Met? Mi smo, dakle, neki nevaljali dečaci, je li? – Na ove Raselove reči kauboji se nasmejaše. – Šta kažete, momci? Fini građani ne vole da im siroti mali kauboji, umorni od teškog rada u preriji dođu da se malo proveše...

– To je baš sramota – isceri se debeljo kraj njega. I ostali kauboji pridru-

žiše se predstavi vajkanja i žalosnog vrtenja glavom.

Držeći se po strani, Šefer je nastavio da srkuće svoje pivo, ali je oprezno, ispod oka, motrio oko sebe, za slučaj da u nešto bude uvučen. Više bi voleo da ne bude, ali je bio rešen da se ne makne s mesta dok ne dovrši svoje piće.

Rik Rasel, međutim, izgleda nije više obraćao pažnju na Šefera, već je svoju žaoku usmerio na vlasnika saluna, koji je značajno pogledao barmena. Shvativši njegov pogled, barmen neprimetno dodirnu dršku sekirice, koju je držao pod tezgom.

– Rik, nemoj počinjati gužvu — opomenu ga Met Orzer. To je više ličilo na molbu i Rasel to tako shvati, znajući da je u prednosti. Kao da je želeo da to dokaže, ispio je viski i zavitlao čašu na niz boca poređanih na polici iza šanka. Barmen se ukloni pred bačenom čašom i poskoči kada se staklo raspršalo na sve strane i tečnost prosula po polici i podu. Onda izvuče sekiricu i zamahnu njom iznad glave. To je bio povod koji je kaubojima trebao.

U salunu je nastao pakao. Met Orzer je presporo reagovao kada je hteo da izvuče revolvere. Rasel mu hitnu u grudi bocu viskija i u jednom skoku preskoči šank. Barmen se okrenu da ga udari tojagom, ali mu je debeli kauboj razbio o glavu bocu punu pića, i barmen se sruši obliven krvlju.

Gosti pohrliše prema vratima, jer su se kauboji kao po komandi okrenuli prema njima i počeli sistematski razbijati, rušiti i lomiti sve što bi im došlo pod ruku, ne pazeći da li će te krho-

tine nekoga povrediti. Počeli su tući nekoliko građana, ali se ovi odupreše. Debeli kauboj krenu na Šefera, ali ga ovaj hladnokrvno tresnu praznom pivskom čašom posred lica. Debeljko jauknu, pokri rukama lice i zatetura se unazad. Drugog kauboja, koji je nasrnuo na njega, Šefer dočeka strahovitim udarcem pesnice i ovaj pade na kolena.

Osetivši instinktivno opasnost s leđa, Šefer se okrenu i zada udarac u pleksus jednom onižem, suvonjavom kauboju. U okretu zapazio je kako Rasel udara nogama oborenog Met Orzera. Onda su ga dve ruke obgrlile otpozadi. Upola ugušen medveđim stiskom, zatrčao se unazad i svom snagom tresnu leđima o zid. Čovek koji ga je držao zastenjaio je muklo i stisak popusti. Šefer ponovo tresnu leđima i napadač ga pusti i pade na koleno. Šefer ga udari pesnicom u glavu od čega se ovaj prući i ostade da leži na podu.

Onda se našao licem u lice s Raselom. Ovaj ga krvnički pogleda i nasrnu na njega. Ken je eskivirao i izbegao glavni nalet, ali ga je ipak dokačila pesnica po bradi od čega se zateturao. Rasel jurnu za njim, mlatarajući rukama i satera ga u ugao. Šefer tada u okretu pogodi napadača po ustima. Razbijenih usana, Rasel priguši jauk i ustuknu. Pritisnuvši rukama usta iz kojih je curila krv, otkrio se protivniku za protivnapad. Udarcem noge u donji deo leđa Šefer ga odbaci glavačke prema šanku. Udarivši u tvrdo drvo, Rasel zastenja i pade na kolena. Od sledećeg Šeferovog udarca prućio se

po podu. Onda Šefer pesnicama prokrči sebi put kroz vrata i nađe se na ulici. Buka iz saluna se i dalje čula, ali njegovu pažnju je ponovo privukla tamnokosa lepotica sa vrata modnog salona. Bacio je pogled na izbleđeli natpis i pročitao: „Modna krojačica Džoan Fogl”. Vratio je pogled na devojkicu i prstima dotakao obod šešira. Zatim se odjednom setio svog neurednog izgleda, pipnuo se po bradi i pošao prema berbernici. U tom trenutku začuo je nečiji povik i trupkanje mnogih nogu u trku.

– Pazite! – doviknula mu je devojkica.

Ken Šefer se okrenuo i potegao revolver tako brzo da je u trenutku kada je završio okretanje i našao se ponovo oči u oči s Rikom Raselom, koji ga je okrvavljenog lica gledao preko nišana već uperenog pištolja, njegov revolver već bljunuo vatru. Rasel je bio odbačen do stepenica saluna, mlatarajući rukama i nogama. Udarivši telom o zid, kliznuo je naniže, brade klonule na grudi umrljane krvlju. Oči su mu već staklasto, beživotno zurile u predmete koje više nije video.

Rik Rasel je bio mrtav.

Nad ulicom i celim gradom zavládala je mukla tišina. Šefer je ćutke prešao pogledom po licima zabezeknutih ljudi i konačno se zaustavio na devojkici pred radnjom na drugoj strani ulice. Bila je bleđa i stajala bez daha kao i ostali građani. Ken vrati revolver u futrolu i ponovo dotače prstima obod šešira.

– Zahvaljujem, madam – reče, i okrenuvši se, pođe prema berbernici.

Debeli kauboj i nekoliko njegovih drugova izašli su polako iz saluna i s nevericom počeli da zure u svog mrtvog vođu. Met Orzer je hramljući prišao do ruba trotoara. Jednom rukom držao je maramicu na izbijenom, podnadulom licu, a drugom je pritiskao grudi gde je još osećao bolove od Raselovih udaraca, ali nije čak ni pogledao siledžijin leš. Pratio je pogledom Kena Šefera, koji je, klateći se, išao ulicom sigurnim, samouverenim hodom profesionalnog revolveraša.

– Ko je taj čovek, dođavola? – upita neko iz gomile.

Met Orzer polako odmahnu glavom.

– Ne znam... Ali voleo bih ako bi se taj čova izvesno vreme zadržao ovde. U ovom gradu itekako ima posla za čoveka kao što je on.

Iz gomile se začuo žagor odobravanja. Onda se ljudi razmakoše i propustiše kauboje, koji su podigli Raselovo beživotno telo i poneli ga prema mestu gde su im stajali konji.

Nisu izgledali preterano raspoloženi da osвете smrt svoga vođe.

* * *

Kada se prašina u kanjonu slegla, Dok Holidej se, okupan znojem, povukao u senku jednog visokog drveta. Provukao je prst između vrata i okovratnika i video kako su se od znoja zrnca prašine pretvorila u tanku blatnu skramu. Obrisao je lice maramicom i namrštio se od umora i dosade.

Šta mu je sve to trebalo? Kada je Džoel Ostin pao s mustanga, kojeg je krotio i slomio vrat, mogao je po-

kupiti stvari i poći svojim putem. Ali humanost ga je naterala da preuzme obavezu koju možda niko drugi ne bi preuzeo.

Kada je krenuo u lov u planine, Dok nije ni slutio da će se cela ta avantura ovako završiti. Ali naišao je na Džoela Ostina, nekadašnjeg revolveraša, koji je negde na Srednjem zapadu imao nesrećno udatu kćer, koja se posle kratkog braka razvela i bio joj je potreban novac, pa se obratila ocu. Pošto revolveraši više nisu bili na ceni, Džoel je bio prinuđen da novac pribavi hvatanjem i prodajom konja. Čuo je da vojska kupuje sve konje do kojih može doći i računao je da će za uhvaćene mustange dobiti celih hiljadu dolara. Radio je naporno i bez odmora, ali je na koncu izgubio život i sada je Holidej imao na vratu njegove konje i njegovu kćer, a ljudska obaveza gonila ga je da okonča ono što je Džoel započeo.

Jer sudbina Džoela Ostina imala je nečeg zajedničkog s njegovom, mada on nije bio profesionalni revolveraš, ali se njegova slava najbržeg strelca proširila Zapadom i na njega su nartali svi koji su želeli da svoje ime steknu ubivši ga. Groblja revolveraša punila su se humkama onih koji su to pokušavali.

Ali to je sve više postajalo prošlost. Soj revolveraša je izumirao. Doku Holideju je to odgovaralo, jer je time i njegovo ime privlačilo manje pažnje, pa se mogao nadati kako će i on jednoga dana pasti u zaborav i naći toliko željeni mir. Neki od vrhunskih revolveraša to nisu uspeali. Bili Kid je odavno

bio mrtav, Ringo je skončao u Ebilejnu, divlji Bil Hikok pao je pogođen s leđa, a o Kenu Šeferu nije ništa čuo već čitavu večnost, mada je jednom proveo s njim u istom gradu nekoliko dana, pa su čak, posle partija pokera u kojima je Dok redovito dobijao, a Ken gubio, pravili vesele provode s tim novcem. Drugačiji od svih ostalih bio je njegov najbolji prijatelj Vajat Erp, koji je postao savezni šerif.

Džordžijanac je brzo sračunao: već je prevalio tridesetu, a za način života, kakav je on vodio, to se već moglo smatrati starošću. Možda je poživio toliko i zato što on i nije bio profesionalac. Njegov čuveni kolt s drškom od slonovače samo ga je branio. Jer on je u stvari bežao od smrti koja je bila izvestan ishod njegove neizlečive bolesti, što oni, koji su ga širom Zapada izazivali, nisu znali.

Deset godina avanturističkog života skopčanog sa pogoršanjem njegovog zdravlja, sa povremenim oporavkom u planinskim sanatorijumima! Nije bilo nikakvo čudo što je bio umoran od revolvera, kocke, lečenja. A zbog usijanih glava morao je svakog trenutka biti na oprezu, spreman da potegne revolvere. To je, istina, njegov odbrambeni refleks razvilo do savršenstva. Reagovao je brzinom munje i nepogrešivo. Ali nailaze godine koje će neminovno uzeti svoj danak i jednog dana naći će se neko brži od njega i prekratiti njegove muke koje mu stvaraju razorena pluća.

A valjalo mu je smisliti i od čega će dok ne dođe neizbežan kraj živeti. Do-

bro, još je imao sigurne živce i poslovičnu hladnokrvnost, što je bio uslov da se na pokeru dobro zaradi za život. Ali kockarska sreća kao da mu više nije bila neprekidno sklona. Eto šta mu se desilo u Lejton Sitiju i uvalilo ga u velike nevolje iz kojih je jedva uspeo da se izvuče.

Džoel Ostin je, izgleda, blagovremeno počeo razmišljati o budućnosti i molba njegove kćeri pomogla mu je da se odluči. On nije bio za neki drugi posao, ali se razumeo oko konja i to je voleo da radi. Zbog te njegove preorijentacije izgleda da se tokom nekoliko zajednički provedenih dana u planini i zbližio s Holidejem. Ali njegov nesrećni kraj činio se sada Doku kao prst sudbine. U svakom slučaju, sada je imao na vratu Džoelovu kćer i trideset pet konja za prodaju za koje će, računao je, dobiti bar hiljadu dolara ako bude imao imalo sreće, bolje rečeno ako je bude imala Džoelova kćer, jer je novac bio njoj namenjen.

Ali Dok nije računao na Berižu Zindu!

Bio je već četvrti dan kako je gonio krdo ukroćenih mustanga kroz široki kanjon i gušio se u oblacima prašine. Za ta četiri dana napredovao je vrlo dobro. Sunce je već bilo nisko na nebu pa je Holidej zaključio kako je kanjon dobro mesto za logor, najbolje koje u tom trenutku može naći.

Na udaljenom kraju kanjona zapazio je pri svetlosti sunčevih zraka srebrnasto svetlucanje i po tome je znao da ima sreće, jer je izabrao da pođe jednim od malog broja sličnih kanjona

u kojima je uvek bilo vode. To što je video verovatno je bila neka lokva u stenovitom udubljenju, a ne rečica ili potok, ali štogod bilo, voda je značila da će moći dobro napojiti životinje i popuniti rezerve pre nego što krene na poslednju etapu puta kroz pustinju do Renkina. Putovanje do grada u pustinji trebalo bi da se odvija glatko i brzo.

Okolo lokve s vodom bilo je mnogo sočne trave za pašu i Holidej je znao da neće morati da se brine da će mu se pri daljem putovanju konji udaljiti i odlutati. Pustio ih je da se napiju i krenu u pašu, a onda se svukao i okupao, spravši prašinu i znoj sa sebe. Pripremio je sebi neko mizerno jelo, više da bi zavarao želju za duvanom, koji mu je bio nestao, nego da utoli glad. Onda je popio malo tanke kafe.

Rastegnuto na štapove pored vatre, odelo mu se brzo osušilo. Dok se obukao, pripasao opasač s koltovima i stao da posmatra kako senke večeri gamižu kroz kanjon i približavaju mu se. I kada je polumrak počeo sve više da osvaja, opazio je četiri konjanika kako mu se sa zapada približavaju. Otkočio je kolt i s osećanjem zebnje počeo da čeka pridošlice.

Sva četvorica bili su mu nepoznati, verovatno su bili odnekud iz tih graničnih krajeva, prljavi, umorni i namrgođeni. Njihov predvodnik bio je omanji rastom, uskih ramena i prilično mršav, s plavim brkovima koji su mu se spuštali preko usta. Pogled mu je bio hladan i tvrd, a oči su mu, kada je klimnuo glavom Holideju, zasvetlu-

cale vatrom iza koje se skrivala računica.

– Dobro večer – rekao je. – Mislio sam da smo sami u ovom kraju.

– Kao što vidite, niste sasvim sami – odvratila Holidej otvoreno, prelazeći pogledom po pridošlicama. Osećao bi se mnogo bolje da ta četvorka nije došla u njegov logor, posebno zato što su svi četvorica pažljivo osmotrili konje koje je doterao.

– Mi smo žedni – reče njihov vođa. – Nadam se da ne mislite kako imate monopol na tu vodu, zar ne?

– Samo se poslužite – odgovori on ne sklanjajući ruke s blizine revolvera. – Što se tiče hrane, tu nema pomoći, jer i ja s tim slabo stojim.

– Ništa zato – čovečuljak sjaha s konja. – Mi imamo nešto hrane. Voda nam je zadavala najveću brigu. – Pokretom ruke pokaza u smeru odakle su došli. – Ova pustinja je ubistvena. Ja se zovem Zinda... Beri Zinda.

Džordžijanac klimnu glavom. – Ja sam Džon Holidej – predstavio se svojim punim imenom, jer je već davno došao do zaključka da nema svrhe menjati ime, jer će ga uvek prepoznati, mada u ovim krajevima dosad nije bio.

I zbilja, srećom, njegovo ime pridošlicama nije značilo ništa, jer su bez reči pošli prema lokvi i šumnim gutljajima utolili žeđ, što je kazivalo da su dugo jahali bez vode. Vrativši se do logorišta, Zinda pokaza rukom na vatru – Imate li protiv da nešto skuvamo?

– Samo izvolite.

Došljaci su podgrejali nekoliko konzervi s pasuljem i slaninom i jedan tanjir ponudili Holideju. Ovaj se malo ustezao, ali je na kraju prihvatio u želji da ne uvredi svoje goste. Jeo je s apetitom dok su ga ostali pažljivo posmatrali. Zinda je trojicu saputnika predstavio kao svoje ljude. Tamnokoži, uzanog lica, zvao se Roj, ćelavog debeljka predstavio je kao Kerlija, a trećeg člana družine, čoveka srednjeg rasta i s ožiljkom na levoj strani lica, kao Baka Grinveja.

– To je moj brat – dodao je Beri Zinda. – Ja sam svoje ime dobio dok sam radio u rudnicima srebra u okolini Rinoa. – Hvatanje i kroćenje konja je nešto novo za vas, zar ne, Holideje?

Džordžijanac zadrža nečitku masku na licu mada mu se prisan ton Beri Zinde nije svideo, a još manje mu se svidelo saznanje da Zinda ipak zna ko je on. Slegnuo je ramenima:

– Ne baš. Ovo je sasvim izuzetan slučaj.

– Ali pametan. U poslednje vreme nema mnogo posla za ljude kao što smo mi.

– Kao što smo mi?

Zinda se neprimetno trže: – Nećete mi reći da nikada niste čuli za mene?

Dok Holidej sasvim polako odmahnu glavom, naslućujući na šta Zinda cilja. Čovečuljak je žustrim, skoro ljutitim pokretom ruke prosuo talog kafe u vatru i namrštio se, a brkovi kao da su mu se još više spustili na stisnuta usta.

– Pa imam i ja neku reputaciju – rekao je resko. – Pitajte moje ljude. Oni znaju koliko oštar mogu da budem.

Ostali progundāše nešto kao potvrdu Zindinih reči, istovremeno neprekidno posmatrajući Holideja. Bak Grinvej je ustao i počeo skupljati limene tanjire, a onda se nehajno uputio prema lokvi gde je prvo očistio tanjire peskom pre nego što ih je oprao. Dok je to radio nalazio se van Holidejevog pogleda što se ovom nimalo nije dopadalo.

Odjednom je i Kerli ustao, proteglio se, promrmljao nešto o tome kako ujutru treba rano ustati i uputio se prema svom konju. Počeo je da skida ćebe privezano za sedlo.

Holidej je imao jasan predosećaj da banditi igraju vrlo uvežbanu igru i da nameravaju da ga uhvate u unakrsnu vatru. Zinda je sve vreme pokušavao da zaokupi njegovu pažnju napadno uzbudljivim pričama. Naročito se zadržao na dvoboju u kome je bio brži od revolveraša, poznatog po tome što je uvek držao palac na obaraču, pa tako postizao munjevit brzinu, a zvao se Snejk Litl. – Jeste li nekada naišli na nekog takvog, Holideje? – upitao je.

– Nikada – slagao je Dok, posmatrajući kako „rođak” Roj zavija cigaretu, sedeći na jednom kamenu. Šibice je stavio kraj sebe, tik uz dršku revolvera, pa kad ih se bude mašio, možda se neće mašiti njih.

– E, vidite, taj Litl Snejk je mislio da može da se meri sa mnom...

Kao da je samo te reči čekao, Roj stavi zavijenu cigaru u usta i spusti ruku kao da hoće da dohvati šibice. Ali

mašio se revolvera. Zinda se u istom trenutku bacio u stranu, potežući istovremeno revolver iz futrole, dok su se i Bak i Kerli okrenuli prema Džordžijancu i munjevito potegli oružje.

Revolveri doka Holideja našli su mu se u rukama pre nego što su četvorica bandita trepnuli okom. Jedan hitac pogodio je Berija Zindu i bacio ga preko stene. Tane iz drugog pogodilo je Roja, kome se od udarca taneta glava zabacila unazad kao da će poleteti s ramena. On se okrenu u stranu i ostade da nepomično leži.

Nastojeći da izbegne kuršume koji su se odbijali od stena, Dok se otkotrljao, kleknuo i opalio iz kolta na Kerlija koji je iz paketa s ćebadima izvukao skraćenu dvocevku i nanišanio na njega. Kerli se zateturio, a treći metak, koji je odmah sledio, poslao ga je na onu stranu života.

Videvši da ima protivnika s kojim se ne može meriti, Bak Grinvej potrča panično prema konjima, misleći jedino kako da pobegne. Bežeći, nekoliko puta je pucao iz poluokreta. Holidejev metak ga je pogodio baš kada je stavio nogu u uzengiju s namerom da se vine u sedlo.

Znajući ishod, Džordžijanac više nije obraćao pažnju na bandite. Misli su mu bile usredsređene na konje. Iznenadna paljba, koja je u kanjonu odjekivala kao tresak gromova, uplašila ih je i naterala u bezglavi trk... pravo niz kanjon, a po izlasku iz klisure u divlju ravnu preriju, po kojoj su se raspršili na sve strane.

Dok potrča prema svom Migu, baci mu se na leđa i potera ga za zahuktalim krdom. Ali još pre nego što je stigao do kraja kanjona znao je da je njegov trud uzaludan i da će u najboljem slučaju uspeti da spasi samo deo krda. Bio je već skoro potpuni mrak, a konji su jurili kao mahniti, dignutih repova, a griva im se viorila na vetru. Pred njima se pružalo prostranstvo celog Teksasa. Jurio je za njima skoro dva kilometra, ali ih nije mogao stići. Umoran i obeshrabren, okrenuo je Miga i vratio se u kanjon do svog logora i mrtvih bandita.

Banditi su očito hteli da ga ubiju i uzmu mu konje, čija je vrednost bila vrlo velika. Zato ga i nije grizla savest što ih je poubijao. Bacio je nekoliko komada drva na vatru i ona se razgorela. Odjednom shvati kako se nešto promenilo od onog trenutka kada je pojačao za odbeglim krdom. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da shvati šta je to: telo Berija Zinde nije više ležalo na tlu iza stene. Videli su se tragovi krvi, ali bandit je iščezao. Holidej je pretražio okolinu, ali nije našao begunca. Pritužio je vatru i proveo besanu noć na jednom kamenom ispustu iznad njegovog prvobitnog logora. Ali i pored njegove opreznosti, a možda baš zahvaljujući tome, Beri Zinda se više nije pojavio.

Ujutru je potražio njegov trag i zaključio kako se s poprišta sukoba bandit odvuкао ka jednoj udolini. Po tragovima je zaključio da je begunac našao svog konja i uspeo da ga pojaše. Trag konja je vodio dalje prema jugu, istim pravcem odakle je Džordžijanac

došao. Dok odustade od daljeg gonjenja. Zinda je, iako teško ranjen, bio u prednosti što je dobro poznavao teren i imao celu noć prednosti u bekstvu.

Mnogo je važnije bilo sakupiti odbege konje i početi s tim što pre. Ali to je bilo mnogo lakše reći nego učiniti. Do zalaska sunca uspeo ih je uhvatiti samo šest. Ostao je još jedan dan i uz velike napore uspeo da uhvati još šet konja.

Razgnevljen na Zindu i njegovu bandu što su ga sprečili u izvršenju plemenitog zadatka koji je sebi postavio, Holidej je poterao svoje malo krdo u pustinju prema gradiću Renkinu. S nešto malo sreće, mislio je, ipak će mu uspeti da proda konje po maksimalnoj ceni, a i ta manja svota pomoći će ćerki Džoela Ostina da prebrodi trenutne teškoće.

Džordžijanac je u svojim pretpostavkama grešio, ali to nije mogao znati sve dok nije stigao u Renkin i oterao Džoelove konje Bilu Megrou, lokalnom snabdevaču konjice Sjedinjenih Država.

* * *

Uterao je svojih jedanaest konja u prazan koral na ivici grada, odmah pored Megrouve agencije za kupovinu stoke. Sjahavši, ugledao je trbušastog čoveka šiljate brade i s dugačkim ufitljenim brkovima, koji je stajao na vratima agencije. Palce je držao zataknu-te uz prsluk. Videvši pridošlicu čovek kratko klimnu glavom.

– Ako ste se nadali da ćete kod vojske postići punu cenu, moram vam reći da ste malo zakasnili, mister – reče.

Holidej nabra čelo – Da, baš sam to očekivao.

Vlasnik agencije upitno diže obrve kada je Džordžijanac zakoračio na trem. – Izgleda da vam tamo, u divljini, nije sve išlo glatko?

– Dobro zapažate. Jedan moj prijatelj uhvatio je i ukrotio trideset pet konja. Ovo što vidite je samo njihov ostatak. Izgubio sam ostale zahvaljujući bandi razbojnika, koju je predvodio neki Beri Zinda, prava podmukla guja.

– Taj Beri Zinda i njegovo društvo bili su ovde pre nedelju dana. Naš šerif ih je oterao iz grada. Nego, čujte... poznajem li ja vas odnekud?

Pitanje zabrinu Doka i on postade oprezan, ali je odgovorio mirno da ne bi još povećao Megrouvu radoznalost – Prvi put sam ovde. Šta ono rekoste: da sam zakasnio?

– Da, zakasnili ste. Vojska je pre mesec dana popunila traženu kvotu.

– Bio sam u pustarama južno od Rannelsa i nisam znao za to, a nije znao ni čovek koji mi je poverio konje. Poslednje što je čuo bilo je da konjica traži mnogo konja.

– Kongres je skresao izdatke. To je ojadilo mnoge ljude i ovde i na drugim mestima.

Džordžijanac razočarano uzdahnu.

– Baš imam peh.

– Istina je. Ali šta se tu može!

Holidej se gorko osmehnu – Pa jeste. Samo... nazad se ne može. Došao sam

izdaleka i konje ne mogu da vraćam. Recite, šta mi nudite za njih?

Megrou napući usne. Žmirkajući osmotrio je životinje kroz izmaglicu fine prašine koja se još nije slegla i odgovorio – Ne znam šta bih mogao da radim s dvanaest tek ukroćenih konja.

– Nema ih dvanaest nego jedanaest i s ove razdaljine ne možete videti koliko vrede. Pridite bliže ogradi i lepo ih pogledajte.

Vlasnik agencije se i ne pomače. – Mister, kad bi ti konji bili čiste arapske pasmine ni tada ih ne bih mogao upotrebiti. Ljudi na rančevima hvataju sami konje za svoje potrebe. Ja uglavnom kupujem goveda, a konje samo kada ih traži konjica. U ovom trenutku, međutim, vojsci nisu potrebni, pa nisu ni meni.

Holidej je žmirnuo – Imam osećaj da ovo što govorite treba da bude uvod u neku bednu ponudu, Megrou.

– Ja se ne bavim ovim poslom da bih traćio novac – odgovori nakupac učtivo. – Reći ću vam najpovoljniju cenu koju mogu. To je... ovaj... sto dvadeset dolara za celo krdo.

– Pa to je jedva nešto više od deset dolara po jednom konju!

Megrou slegnu ramenima. – Ne kažem da ih možda neću prodati za mnogo više... kažem: možda. Ali činjenica je da treba naći kupce, a u ovom trenutku ni ovde niti u okolini nikome nisu potrebni. Ako treba da ih teram u Šefild ili Fort Stokton, kapital će mi neko vreme biti zamrznut, a pitanje je šta ću na kraju dobiti. Zato je moja po-

nuda tako niska i takva mora ostati. Znate, mister, ovo i nije nikakav posao. Nemojte misliti da ću se predomisлити i ponuditi više. Dajem vam reč da ću imati dosta muke da izvučem ono što sam uložio. Vremena su se izmenila.

– Do vraga s tim lošim vremenima! – upade mu Holidej u reč. – Tvrdite da nećete na tom poslu dobro profitirati? A šta mislite koliko je truda uložio čovek da bi te konje uhvatio i ukrotio? Zlopatio se puna tri meseca...

– To je moja ponuda – reče Megrou ravnodušno. – Ako nećete da prihvatite i nameravate sami da ih gonite u Šefild ili Fort Stokton, možete ih besplatno preko noći ostaviti u mom koralu, ali teško da će vam se to više isplatiti.

Džordžijanac ogorčeno pogleda debeljuškastog nakupca i ovaj počeo da se preznojava i vrpolti. Nervoznim prstima poigravao se zlatnim lancem džepnog sata i trudio se da izdrži Holidejev pogled. Konačno, Dok uzdahnu i prizna da je pobeđen.

– Neka sve ide do vraga! Ceo život je kocka, pa i ovo. U redu, Megrou, prihvatam vašu ponudu.

Nakupac klimnu glavom i pozva Doka.

– Uđite i potpišite ugovor o kupoprodaji.

Holidej ga posluša i uđe u kancelariju. Dok je brojao novčanice, nakupac ga je odmeravao i gledao njegov potpis.

– Ne mogu sasvim da razaberem vaše ime. Je li to Džon Holidej?

Džordžijanac ga leđeno odmeri – Džon Holidej, tačno. I ovde imate pet dolara manje nego što je ugovoreno.

Megrou se trže kao opečen. Brzim pokretima iskopao je iz džepa još pet dolara i pružio ih Holideju, ponizno se izvinjavajući.

Dok stavi novac u džep i ustade.

– Ima li u ovom gradu neki pristojan hotel gde bih mogao da se okupam i dobijem sobu i ručak? – upita.

– Ima samo jedan, mister Holideje; smatrali ga pristojnim ili ne, drugog izbora nemate. – Ponašanje mu odjednom posta vrlo uglađeno. – Prvo dole niz glavnu ulicu, s desne strane. Recite Haču Ričardsu da sam vas ja poslao. On je moj dalji rođak i učiniće vam cenu.

Holidej bez žurbe izađe, a Megrou ga isprati pogledom dok je Džordžijanac vodio Miga niz ulicu. Sačekao je nekoliko minuta, pa zgrabio ugovor, pohitao napolje, užurbano zatvorio kancelariju za sobom i požurio u istom pravcu kojim je otišao Džordžijanac.

Znojeći se i hukćući od žurbe, stigao je do zdanja od pečene cigle, uglavljenog između berbernice i prodavnice životnih namirnica. Iznad vrata tog niskog zdanja bila je istaknuta tabla.

„Šerifska kancelarija. Gradski šerif i zatvor.”

* * *

Kupao se u koritu, načinjenom od presečenog velikog bureta. Hotelskog slugu poslao je u krojačku radnju da mu nabavi novo odelo. Mali Meksikanac otrčao je koliko ga noge nose i vratio se s čistom belom košuljom,

tamnim pantalonama od flanela i sakoom od finog tvida sa podužim peševima, koji je Doku pristajao kao da je za njega skrojen, tamnom mašnom, čarapama i tucetom maramica. Dao je dečaku još dva dolara da odnese i spali njegovo staro odelo i šešir.

Pošto se obrijao, Dok se obukao. U novom odelu osetio se mnogo bolje. Zadovoljstvo mu je, međutim, kvarilo to što nije imao nikakvu predstavu šta mu je činiti dalje. Sto dvadeset dolara, dobijenih od nakupca konja, povećaće za još osamnaest dolara iz svog džepa i poslaće ih Džoelovoj kćeri, ali posle toga... šta posle toga. Da li da ostane koji dan u ovom mrtvom gradu ili da krene dalje na jug?

U to se na vratima začu energično kucanje. Holidej se okrenu k njima i po navici spusti ruke do kolta.

– Da? – odazva se.

– Mister Holidej? – upita jedan duboki glas, koji se Džordžijancu učini nekako poznat.

– Ko pita?

– Gradski šerif. Hteo bih da porazgovaram s vama.

Holidej promrsi kletvu u bradu. Taj policajac sigurno namerava da mu ograniči boravak, da mu saopšti kako je nepoželjan i treba što pre da napusti grad, po mogućnosti još večeras, a u najboljem slučaju do sutra u podne, ili, ako je posebno ljubazan, u roku od dva dana. Uvek ista stvar. Sve se ponavlja kao dobro uvežban, dosadan pozorišni komad.

– Čekajte malo – reče glasno, pa pripasa oba kolta. Okrenuo je ključ u

bravi, koraknuo u stranu i povukao se malo dublje u sobu. – U redu, uđite.

Šerif živahnim korakom uđe i osmehnu se kada je video Džordžijanaca koji je stajao ležerno levom rukom oslonjen na ogradu kreveta, a desnom opuštenom tako da mu je šaka dodirivala dršku od slonovače. Hotelski gost gledao je šerifa pogledom mačke, spremne na skok.

– Nije nikakvo čudo što si još živ, kada si tako oprezan – primeti šerif.

Holidej nabra obrve i u sećanju mu sinu ko je pred njim.

– Do vraga – procedi. – Ken Šefer! Ken Šefer sa šerifskom zvezdom!

Pridošlica pruži ruku i Dok je prihvati. Šefer je bio obučen u košulju i pantalone dobrog kvaliteta, s uzanim kožnim kaišem, ukrašenim srebrnom kopčom. Širi opasač s revolverom visio mu je niz bedro, a futrola za revolver sijala se od uljnog premaza isto kao pre nekoliko godina, kada ga je Holidej video poslednji put.

– Časna reč, Kene, neka me nosi vrag ako nisam pre nedelju dana mislio na tebe! Nisam o tebi ništa čuo već ko zna koliko dugo, pa sam pomišljao da si verovatno morao negde poginuti.

Šefer se lukavo nasmeši krajičkom usana – Ne, nisam, kao što vidiš. Još uvek hodam zemljom, kao i ti. Kad budem pao znaćeš gde treba da dođeš da mi odaš poslednju poštu, Dok! Postaraću se da iza sebe ostavim dovoljno novca za nadgrobni spomenik.

Dok se uozbilji. Setio se onog dana pre više godina kada su on i Šefer sedeli za stolom u jednom salunu u So-

nori. Ken mu je tada priznao da u njemu postoji strah kako će život završiti pokopan u nekom grobu bez oznake. Bio je to jedan od onih strahova od kojih ljudi ponekad pate, a ne znaju mu ni uzrok ni kraj. Ken se nije bojaio smrti. On se bojaio toga da ljudi neće znati kako pod jednim određenim komadom zemlje počiva čovek koji se zvao Ken Šefer.

– Koliko dugo već носиš tu zvezdu? – upita Dok najviše radi toga da bi razbio tu ukočenu atmosferu koja je nastala.

– O, ima već dve godine. Jednoga dana naišao sam u ovaj grad s namerom da ostanem samo nekoliko sati, a naišao sam baš u trenutku kad je grupa kaubojica divljala. Događaji su krenuli nezgodnim tokom i ja sam se našao umešan u tuču. Jedan od njih je potegao revolver i ja sam ga sredio. To je ostavilo utisak na građane. Odmah su ponudili da izgrade kancelariju i zatvor i iznad njega stan za mene. A onda... – Slegnuo je ramenima. – Dok sam razmišljao o tome kako ne bi bilo loše ostati neko vreme u gradu, pažnju mi je privukla vlasnica krojačkog salona. Tako se desilo da sam ostao i oženio se tom devojkom. Sada, kad pomislim na sve to, prosto ne mogu da verujem da je od trenutka kad sam ujahao u ovaj grad prošlo toliko vremena.

– Ken Šefer oženjen! – Dok se osmehnuo. – Čoveče, ko bi to pomislio! Počinjem sve više da verujem u čuda.

– Pa jeste, to je teško poverovati, ali je ipak tako.

– Imaš li dece?

Na licu Kena Šefera navukla se neprozirna maska. Kada je ponovo progovorio iz očiju mu je zasvetlucala neprijatna hladnoća. – Ne, još nemam – odgovorio je pa začutao, a onda je opet usiljeno razvukao usne. – Nisam mogao da verujem kad mi je Bil Megrou doneo kupoprodajni ugovor koji si potpisao i kada sam na njemu pročitao tvoje ime. Sto mu muka, Dok, koliko ima od kako smo se poslednji put videli?

– Pa, mora da ima... bar pet godina.

– Nije ni čudo što su mi od onda zalisci osedeli – osmehnuo se i pogledao Džordžijanaca. – A ti ne izgledaš star onoliko koliko znam da jesi. Čak izgledaš mlađi.

– Uredan život – objasni kratko Holidej i Šefer se na tu dosetku nasmeja. – Dobro. Pretpostavljam da si se ovde dobro smestio, zar ne, Kene? Da si se smestio konačno i udobno. Vidi se to po tvom izgledu.

– Ovo što radim nije ono što sam očekivao da ću raditi, ali ne mogu baš mnogo da se požalim. Građani me poštuju, a i to, moram priznati, dosta znači. Pored toga, ljudi mi često plaćaju piće, kad prođem ulicom svi mi se javljaju i pozdravljaju s uvažavanjem. Svake nedelje prisustvujem sastanku gradskog veća. Za tu svrhu sam kupio tamno odelo. Imam par dobrih konja i lake karuce, stan iznad zatvora je besplatan i povrh svega pedeset dolara mesečno. Pošto Džoan brine o meni, mislim da se zbilja može reći kako imam udoban i sređen život. – Osmeh-

nuo se malo nategnuto. – U svakom slučaju bolje je nego biti stalno u sedlu, s revolverom u ruci i nikada ne biti siguran da ti neki kućkin sin neće ispaliti metak u leđa. Ili strahovati da li će se neki prljavi šerif setiti kako u fioci ima poternicu s tvojim likom i odlučiti da zaradi raspisanu nagradu. Jeste, ovo je mnogo bolji život.

– Ne zvučiš mi preterano ubedljivo – primeti Dok. – Imam utisak da želiš sebe da uveriš u to što govoriš, a ne mene.

Ken ga oštro pogleda i osmeh mu iščeze s usana – Znaj da ovde imam vraški dobar život, Dok. Mnogo bolji nego tvoj.

– Sad mi tvoj glas već zvuči bolje, mada još ne sasvim čvrsto – reče Holidej, a onda duboko uzdahnu. – Moram ti priznati da sam i ja u dobroj meri umoran od života koji sam do sada vodio. Obojica smo imali sreće da do sada preživimo, Kene. Mi smo ti kao oni fosili koje ponekad iskopaju u velikim kanjonima Kolorada. S tom razlikom što mi još hodamo. Na kakvoj su sada ceni revolveraši, za tebe je dobro što si se ovde ugnjezdio.

Šefer promeni temu – Megrou mi je rekao da su te na putu napali?

– Jesu. Neki zlikovac po imenu Beri Zinda i njegovi rođaci.

– Jesi li ih sredio?

– Trojicu. A i Zinda je dobio jedan metak. Ali kad sam se vratio sa skupljanja razbežalih konja, njega više nije bilo. Malo sam pratio njegov trag, a onda odustao. Poznaješ li ga?

– Čuo sam za njega. Opasan razbojnik. Njegov plen su usamljeni putnici.
– Namejao se promuklo. – Mora biti da mu je gadno preselo što je naišao na tebe!

– I ja pretpostavljam da mu je prese-
lo... Ali svejedno nisam završio posao. Od Megroua sam dobio samo sto dva-
deset dolara. Tvrdio mi je da armija
više ne kupuje konje. Nameravam da
proverim tu njegovu priču i ako mi je
lagao...

– Nije ti lagao. Tako je kako ti je re-
kao. Morali su da skrešu nabavke na
polovinu. Šteta da Džoel i ti niste o
tome ništa čuli, ali kako ste i mogli
tamo u planinama.

– Onda dobro. Nego moram kupiti
novi šešir, a posle toga ću nešto da
pojedem i popijem. Hoćeš li da mi se
pridružiš?

– Mogu da idem s tobom da kupiš
šešir i da nešto zajedno popijemo. A
što se tiče jela, ručaćeš s Džoan i sa
mnom.

– Možda se to tvojoj ženi neće dopa-
sti, Kene. Kako bi bilo da to prethodno
proveriš?

– Zašto? Ja te vodim sa mnom na ve-
čer, a ona će je spremiti i servirati.
Nije uopšte važno ko si ti. Važno je da
si ti moj prijatelj i to je sve.

U Kenovom pogledu nazirala se neka
oštrina koja je iznenadila Holideja.
U njemu se rodila slutnja da između
Kena Šefera i njegove žene vlada zate-
gnut odnos. A možda i greši. Ali ako je
u tome grešio, jedno je sigurno znao:
Ken Šefer nije bio ni približno toliko
srećan koliko je želeo da izgleda...

* * *

Ken Šefer je bio vrlo popularan u
Renkinu. Dok Holidej je to odmah za-
pazio. U prodavnici mešovite robe, gde
je Dok kupio „kalifornija” šešir kakav
je uvek nosio, vlasnik trgovine došao
je da lično usluži šerifa i čoveka koji je
došao s njim. A kada ga je Šefer pred-
stavio kao svog prijatelja, trgovac je
Džordžijanacu dao popust od deset po-
sto. I njegovi pomoćnici i drugi građa-
ni koji su se zatekli u radnji pozdravili
su Šefera s poštovanjem. A Šefer je tu
njihovu pažnju primio s osmehom i za
svakog našao po neku reč ili šalu.

To se ponovilo i u salunu. Ljudi su
se dovikivali preko dimom ispunjene
prostorije, trudeći se da ih šerif zapa-
zi. Šefer im je otpozdravljao s čašom
viskija u ruci, a zatim bi ispio piće
kratkim zabacivanjem glave. Holidej
je, međutim, svoje polako i znalački
srkutao.

– Šta kažeš? – upita ga Šefer s ne-
vericom. – Bio si više od dve sedmice
bez kapi pića?

– Jesam, ali nije mi baš mnogo ne-
dostajalo. Možda ću to sada delimično
nadoknaditi, ali to zavisi od raspolo-
ženja, a i podloge – dodirnuo se po
stomaku.

– U pravu si. Čovek ne može ozbilj-
no potegnuti na prazan stomak – složi
se Šefer pa se obrati barmenu. – Biče,
natoči mom prijatelju još jedan bren-
di. To će te malo razmrdati – obrati se
Doku, a onda barmenu – I donesi ova-
mo onu bocu s viskijem.

Na Šeferove reči barmen ga je oštro
pogledao i brendi koji je točio u čašu

prelio se na veliki poslužavnik. Barmen spusti pažljivo čašu na šank i uozbilji se.

– Ovaj... brendi je tu, a što se tiče flaše, ne znam da li da je ostavim, Kene. Met je rekao...

– Donesi ovamo flašu – procedi Šefer i zažmiri. – I ostavi je tu ispred mene.

Bič se počeo znojiti. Pogledao je Holideja koji je, dok je pružao ruku da uzme brendi, na lice navukao neprozirnu masku. Onda barmen sleže ramenima i donese bocu viskija i stavi je na šank ispred šerifa. Uzeo je olovku i na etiketi boce stavio crtu kojom je označio nivo pića u boci. Dok prime ti da je na etiketi bilo još povučenih crtica. Bacio je ispitivački pogled na Šefera, ali šerif nije primetio njegov pogled jer je razrogačeno zurio u barmena. Nestrpljivo je zgrabio bocu, kao da je od nekog otima, izvukao zubima zapušač i ispljunuo ga na pod. Zapušač je odskočio od poda pored barmenove noge i ovaj pocrvene, pa se posle kraćeg ustezanja saže i uze ga s poda.

Holidej je zamišljeno pijuckao svoj brendi i dokono posmatrao šta se zbiva oko njega, pitajući se sve vreme zašto je šerif narogušen na barmena i šta su značile barmenove crtice na boci. Tada je Šefer uzeo čašu, podigao i nazdravio.

– Za dobra, stara vremena, Dok, kada su imena Doka Holideja i Kena Šefera stvarno nešto značila.

Džordžijanac dostojanstveno klimnu glavom i ispi gutljaj dobrog brendija. Šefer je opet izručio sadržaj svoje čaše u grlo zabacivanjem glave i odmah po-

novu natočio. Barmen je netremice gledao u Doka.

– Vi ste... Dok Holidej? Onaj čuveni kockar i... – malo se trgao, ne znajući kako će Holidej primiti što ga je nazvao kockarem, ali kad je video da ovaj ne reaguje, osmelio se i dodao – i „kralj strelaca”?

Mrmljanje i žagor u salunu su se utišali kada su barmenove reči doprle do svesti gostiju.

– Da, to je on – rekao je Šefer uz širok, zadovoljni osmeh. – Moj stari prijatelj iz dobrih starih vremena, Dok Holidej. Časna reč, nas dvojica smo bili par pravih momaka. Istina, nismo nikada išli u akcije zajedno, ali da smo išli, pravili bismo čuda. Da, takav mi je partner nedostajao u stočarskom ratu. Ali i ovako sam ja tamo pravio ršum. On će vam potvrditi da je sve istina što sam vam pričao. Tada sam svakog dana imao po jedan ili dva obračuna, a ponekad i tri. Dok nešto manje, jer nije bio zainteresovan i nije radio ni za jednog stočarskog barona, a to je njegova sreća jer bi inače možda došao u sukob i sa mnom. Je li tako, Dok? Onda je bilo prava pesma jahati Divljim zapadom!

– Koliko se sećam bilo je baš tako. Mada... bilo je to dosta davno, Kene...

– Vraga davno. Govoriš kao da smo stari ljudi.

– Na neki način jesmo – potvrdi Dok smirenim glasom.

– Čekaj... znaš, tu si donekle u pravu, ali ja bih pre to rekao ovako: sad smo pravi zreli ljudi. – Šefer se glasno nasmeja, nalivajući još viskija u praznu

čašu što mu je od Biča donelo još jedan zabrinuti pogled. Ken to, međutim, ili nije primetio, ili naprosto nije obraćao pažnju, već je hitro, kao i ranije sasuo tečnost u razjapljeno grlo. – Govoreći otvoreno, mislim da sam sada brži na revolveru nego u to vreme. Svaki naduvenko, koji bi došao na ideju da stekne slavu izazivajući me, doživeo bi vraški neprijatno iznenađenje.

– To je tačno, Kene! – doviknu neko od gostiju. – Ovaj grad nije video bržu ruku od tvoje!

I drugi su se složili s tom tvrdnjom. Ken Šefer se osmehnu, očigledno zadovoljan. Pogledao je Holideja i dopunio čašu – Nije i nikada neće videti.

Izgleda da je očekivao kako će Holidej potvrditi to, ali kada ovaj to nije učinio, on slegnu ramenima i natoči još jednu čašicu viskija i uli je u grlo. Holidej je u međuvremenu stavio praznu čašu od brendija na šank i zavukao ruku u džep da izvadi novac. Ali Ken ga uhvati za zglavak ruke.

– Ne, ne, ovde ti ne treba novac, Dok. – Pogledao je barmena ispod obrva. – Stavi to na moj račun, Bič.

Barmen je pocrveneo, a onda uzdahnuo i lagano pošao do kraja šanka, uzeo raskupusanu svesku i okrenuo nekoliko listova pre nego što je na jednoj strani nešto zapisao.

– Hajdemo – reče Šefer, brišući usta nadlanicom. – Idemo da nešto pojedemo. Možemo se posle večere vratiti ovamo da zalijemo kako valja, ako budeš raspoložen.

– Malo sam umoran, Kene. Možda bi s pijankom trebalo sačekati. Ima vre-

mena. Nadam se da ću ovde ostati bar nekoliko dana.

– Okej. Hajdemo da vidimo šta je Džoan spremila za večeru!

Prebacio je ruku preko Holidejevog ramena i tako su njih dvojica čvrstim korakom izišli iz saluna. Dok se iznenadio što Šefer nije posrtao više s obzirom na to kako je ulivao viski u sebe... Po tome je zaključio da je šerif Renkina naviknut na veće količine pića.

* * *

Džoan Šefer je bila vitka i visoka crnokosa mlada žena glatkog vrata, lepog lica i živahnih tamnih očiju. Nekoliko godina u braku uticalo je na to da ipak ostari. Lice joj je i dalje bilo glatko, ali su se u uglovima usana i na čelu pojavile dve tanke bore. Na prvi pogled Doku se učinila nervoznom, mada se trudila da to prikrije.

Dočekala je gosta ljubazno i ugladeno i nije joj bilo teško da na sto postavi još jedan tanjir i pribor. Jedino što je Holideja malo zbunilo bilo je to što je zdelu s jelom ogrebala do kraja i u svoj tanjir nasula samo malo preostale hrane. Kenov tanjir, međutim, bio je pun do vrha i ovaj se na hranu bacio s energijom proždrljivog vuka.

– Džoan je izvanredno dobra kuvarica – rekao je, brišući komadom hleba mast s brade.

– Slažem se potpuno s tim – javi se Dok, gledajući mladu ženu – ali vidim da ste vi vrlo malo jeli, misis Šefer.

Ona se nekako automatski nasmejala. – S obzirom na moju figuru ja jedem sasvim dovoljno. – Bacila je kra-

tak pogled na muža. – Znete, Ken je rekao da voli vitke žene.

Šefer ju je presekao pogledom, a onda se i on usiljeno osmehnuo.

– Ne bih imao ništa protiv ako bi se za sledećih devet meseci malo udebljala.

Holidej se iznenadio opazivši kako se Džoanino lice zateglo i iz obraza joj nestala i poslednja kap krvi. Oči su joj sevnule, a onda je oborila pogled. Ma šta Ken mislio pomenuvši to s debljinom, to je pogodilo mladu ženu i Dok se osetio nelagodno.

– Znete, vi mi odnekud izgledate poznati, misis Šefer – rekao je odjednom. – Vaše devojačko prezime Fogl takođe mi je poznato. U jednom gradu bila je porodica s tim imenom. Majka je bila krojačica i imala je ljupku kćerku i bolešljivog muža. Mislim da se on zvao... Bil Fogl. Jeste li možda u nekom srodstvu?

Džoan je spustila viljušku u tanjir i zagledala se u njega. – Kako se zvao taj grad, mister Holideje? – upitala je tiho.

– San Augustin, na reci Sabini, u državi Luizijani.

Džoan otvori usta i zagleda se u Džordžijanaca, a Šefer je začuđeno prelazio pogledom od žene na prijatelja, zadržavši u čudu viljušku s zalogajem na pola puta između usta i tanjira.

– Pa... ja sam došla otuda – reče najzad Džoan, došavši sebi. – I sve ostalo što ste rekli sušta je istina. Moja majka je vodila krojačku radnju jer je tata bio tako slab da nije mogao redovno da radi. Odselili smo se u Teksas i to

u one suve predele u želji da doprinesemo tatinom ozdravljenju, ali mu to, nažalost, ništa nije koristilo. Umro je u Del Rivu dve godine kasnije, a odmah posle toga mama je prodala sve što smo imali i doselila se sa mnom ovamo, gde smo otvorile krojački salon. I... ja sam nastavila da vodim radnju sve dok nisam upoznala Kena. Ken i ja smo se venčali i... on je smatrao da nije pristojno da šerifova žena ima svoju radnju i vodi posao, pa sam ja prodala dućan.

– Nema potrebe da žena radi kada ima zdravog i sposobnog muža, koji pristojno i redovno zarađuje – reče Šefer odlučno. Džoan ga je presekla pogledom, ali nije rekla ništa.

Zatim se ponovo okrenula ka Holideju i na lice joj se vratio osmeh:

– Zaista je čudno da ovde, toliko daleko od mog rodnog kraja, sretnem nekog poznatog. Bila sam sasvim mlada devojka kada smo otišli odande...

– Da. Pretpostavljam da ste imali oko petnaest godina, koliko se sećam. Moram vam reći da podsećate na vašu majku. Ona je bila vrlo lepa žena, zar ne?

Džoan obli rumenilo. – Oh, to je onda kompliment i za mene! Hvala, mister Holideje! – Pogledala je muža koji je sedeo ravnodušno kao prisutan građanin. – Kene, zašto mi ti u poslednje vreme više nikad ne govoriš takve stvari? Trebalo bi da znaš da to jako podiže moral jedne žene.

Šefer se na silu osmehnuo.

– Ja sam to već odavno video, pa neka sad to zapažaju drugi. Šta tu ima da se priča?

Radost na Džoaninom licu malo splasnu. – Pa, eto... prijatno je to čuti s vremena na vreme – rekla je skoro šapatom.

– Radnja vaše mame bila je odmah desno pored radnje starog puškara Kliva Lotrija, ako se dobro sećam – reče Dok, nastojeći da vrati razgovor na uopšteniji i neutralniji teren.

Džoan ponovo okrete glavu prema svom gostu.

– Da. Ljudi su ga zvali „stara puška”, verovatno zato što je u izlogu imao sve vrste starih pušaka i revolvera. Ja sam često imala običaj da stanem pred izlog i da ih posmatram. A iza trgovine stari Kliv imao je malo strelište, gde je kupac mogao da isproba oružje. Pokatkad je na tom strelištu održavano takmičenje u gađanju, u kome su učestvovali mladi ljudi iz našeg grada. Verovatno ste i vi u tome učestvovali, mister Holideje.

– Ne, to me onda nije zanimalo. Znao sam starog Kliva. Učio je mnoge mlađice kako se gađa. Pokazivao im je i kako se stiće brzina, mada mislim da to nije bilo baš mudro. Ali tada je takav bio život.

– Da, takav je bio – uključi se Ken u razgovor – i ako je taj stari učio mlađice veštini potezanja revolvera, činio je nešto pametno, ali najčešće uzaludno. Jer onaj ko zna da puca, taj će to naučiti i bez njega. A brzina i tačnost treba da idu zajedno. Međutim, čovek obično ima dar ili za jedno ili za dru-

go. Kada poseduje oba talenta, onda je veliki srećković. Kao, na primer, ja. S talentom se rađa, Dok i ti to, stari moj, znaš.

– Možda – odgovori Holidej skeptično. – No, činjenica je da je stari Kliv Lotri voleo ljude i da ih je, u stvari, učio sportu, a ne revolveraškom zanatu.

Šefer počeo da se trese od smeha.

– Do vraga, čoveče, ti si stvarno počeo da stariš! Džoan... naši tanjiri su prazni. Šta imaš od kolača?

– Nažalost, nisam ništa pripremila, Kene – odgovori mlada žena polako. – Nisam očekivala gosta, a potrošila sam brašno za kolače, pa...

– Znači, nisi imala dovoljno snage da odeš, kupiš brašno i ispečeš pitu od jabuka – upao joj je Ken dosta grubo u reč. – Znaš dobro da volim kolače. Bez obzira da li imamo gosta ili nemamo.

– Pa, znaš da nisam imala novca – podsetila ga je Džoan polako, ali razgovetno. – Znaš da mi nisi ostavio ni prebijenog centa, Kene.

Šefer pocrvene i mrko pogleda svoju ženu pre nego što je skrenuo pogled ka Holideju. – Izvini, Dok, možemo otići na komad pite i kafu u restoran ako želiš...

Džordžijanac odrečno odmahnu glavom, odgurnu malo stolicu od stola i za jednu rupu popusti kaiš. Onda se osmehnu.

– Ne, hvala. Ne bih mogao ništa više da okusim. Više od tri sedmice živeo sam na skromnoj hrani i izgleda da sam se odvikao od obilnog jela. U stvari, večera je i bila obilna. Obilna

i ukusna, misis Šefer. Ali da se dogovorimo nešto: voleo bih da vas i Kena izvedem na večeru... Šta kažete, na primer, za sutra uveče?

– Oh, to bi bilo divno, mister Holideje...

– Nema potrebe – preseče je Ken oštro, pa se obrati gostu. – Sutra ćeš opet doći na večeru kod nas. I za ručak ako želiš. Sve vreme dok budeš u gradu bićeš moj gost, Dok. Jesi li me čuo?

– Ali... ja ne bih želeo da deranžiram misis Šefer. To je previše posla za nju...

– Nikoga nećeš deranžirati, upamti to – Ken to reče kratko i na neki način zapovednički, gledajući pri tome izazovno svoju ženu. – Hranićeš se kod nas, jer ćeš me u suprotnom uvrediti.

Holidej ustade i ozbiljno reče. – Hvala, Kene. – Pružio je ruku da uzme svoj novi šešir sa obližnje stolice.

– Ideš? – upita Ken. – Šta je s onim pićem pred spavanje, koje smo rekli da ćemo popiti zajedno?

– Kao što sam rekao, ja ću popiti samo čašu vode. Veoma sam umoran, Kene. Potreban mi je san. I žudim samo za udobnom posteljom. Sutra ćemo popiti i nekoliko čašica. Još jednom hvala, misis Šefer, za odličnu večeru. Laku noć!

– Laku noć, mister Holideje. Moramo još popričati o San Augustinu. Sada, kada ste mi osvežili sećanje, počela sam da se prisećam mnogih drugih stvari o tom gradu i njegovim građanima.

– To mi sasvim odgovara, misis Šefer. – Nasmejao se. – Mora biti da starim, to je više nego sigurno, čim se sećam davno prošlih dana!

– Pa rekao sam ti da si ostario – Ken se osmehnu i uze prijatelja pod ruku, vodeći ga iz sobe ka vratima koja su vodila do spoljnih stepenica, odakle se izlazilo na ulicu. – Videćemo se sutra, Dok.

– Da, ali ne suviše rano. Imaš li koga u zatvoru?

– Ma kakvi, nikoga! Te ćelije zvanično nikada ne koristim. Otvorim ih jednom u toku zime.

– Ovo je onda grad mirnih i poštenih građana – konstatovao je Dok stavljajući šešir na glavu.

– Ah, ponekad se i oni izludiraju, ali ja pazim da ne budem suviše strog. Od kako sam ja šerif niko se ne usuđuje da potegne oružje, a poneka tuča nije nikakav greh.

– Nikakvo čudo nije što te ljudi vole – reče Dok.

– Ne samo vole! Oni me poštuju. To je još važnije. Laku noć, amigo.

Holidej klimnu glavom, pa siđe niz stepenice u mračnu ulicu. Otišao je pravo u svoju hotelsku sobu i, ušavši unutra, podupro vrata stolicom, uglaživši je ispod brave. Navike se teško gube, razmišljao je, lagano tonući i san...

U kuhinji Šeferovih, Ken je posmatrao Džoan kako pere posuđe. Zavio je cigaretu i pripalio je.

– Sledeći put pobrinućeš se za desert, čuješ li? – promrmljao je.

Ona se okrenu. – Onda nemoj uzimati novac namenjen za kuću – prekinula ga je oštro. – U tacni za kafu bila su dva dolara i još nešto sitnine. Kada sam pošla da ih uzmem da nešto kupim nije bilo ni centa. A ti imaš obraza da se žališ kako nisi dobio kolač! Budi srećan što je i jela bilo dovoljno, s obzirom da si doveo neočekivanog gosta.

– Izgleda da ti to ništa nije smetalo da ćaskaš s njim do mile volje – odvraća Ken resko – I da prežvakavaš stara dobra vremena u San Augustinu! Pa, do vraga, tada se niste ni poznavali! Možda je slučajno zapazio neko sli navo derle, koje se držalo za suknju gradske krojačice! Ali to je sve. To nije isto kao da ste se poznavali.

– Nije, ali živeli smo neko vreme u istom gradu i sećamo se istih stvari i događaja, Kene. Ne možeš shvatiti koliko mi prija to što sam se podsetila moga doma. Za kratko vreme to mi je omogućilo da zaboravim ovo... ovu zbrku koju mi nazivamo našim brakom!

Namrštio se kada je njen glas prešao u jecanje i kada se okrenula ka sudo-peri i počela svom snagom da riba prljavo posuđe. Kratko vreme je ćutke pušio, a onda je ugasio pikavac o petu svoje čizme i hitnuo ga prstom u kamin. Ustao je i obgrlio Džoan, osetivši pritom kako se njeno vitko telo ukrućilo i odmaklo od njegovog.

– Džoan, šta nije u redu s nama? – promrmljao je. – Do vraga počeli smo vrlo dobro. Dugo smo bili srećni...

– Tačno deset meseci – rekla je kruto. On je okrenu prema sebi.

– Šta hoćeš time da kažeš? – upita.

– Hoću da kažem kako smo bili srećni dok ti nisi počeo da se kockaš i da pritom gubiš. Jeste, sve je počelo onda kada si uzeo novac koji sam dobila za moj salon, koji si me naterao da prodam zbog nekog tvog glupog muškog ponosa i mišljenja kako žena ne treba da radi. Onda si uzeo taj novac i potrošio ga za kockarskim stolovima. I to nije sve. Svake nedelje izgubiš na kocki celu svoju platu.... Uzeo si kredite gde god su ti dali u gradu. Ljudi se boje da traže nazad to što im duguješ, Kene. Jeste, boje te se. A ja... ja se grozim sebe kad zatražim od trgovaca da ono što kupim stave na račun, jer znam da su ti računi već suviše visoki... A mister Bliker, na primer, uplašen je i ne sme ništa da kaže... Ako misliš da te građani poštuju, onda se varaš. Nije poštovanje to što pokazuju prema tebi, nego strah, Kene. Ovaj grad je do smrti uplašen od tebe, jer su svi videli za šta si sposoban kada se razbesniš. Već ima nekoliko grobova..

– To su oni što su bili toliko ljudi da me dovedu do besnila i da potegnu oružje na mene – prasnuo je Šefer.

– Šta bi ti htela da sam učinio? Da sam stao i dozvolio da me ubiju?

– Ponekad – izletelo joj je iskreno i videlo se da ga je to zaprepastilo. Njegovo samopouzdanje i samouveren stav splasnuše. – Oh, Kene, nisam tako mislila – ispravila se Džoan. – Ali ti si tako razdražljiv, prosto nemoguć u poslednje vreme. Ispada da za sve nevolje, koje su te snašle, kriviš samo mene.

– To nije istina. Krivim te samo za jednu stvar.

Džoan poblede.

– Zbog toga što nemamo dece? – prošaputala je. – Pa da. To mora biti moja krivica, je li? Ne bi moglo da bude da kod tebe nešto nije u redu. Nikako! Greška mora biti moja!

– Pa jasno je da nije moja.

– Otkud znaš? Nismo nigde išli da to ispitamo i proverimo...

– To košta. Mnogo novca, a mi ga nemamo.

– Tačno je, ali kad bismo ga i imali, ti bi rekao da ga nemamo... ili da je putovanje suviše dugačko, ili da bi trajalo predugo, ili da ne možeš toliko da budeš izvan Renkina. Uvek bi našao neki izgovor da ne pođemo tamo gde bi trebalo, Kene.

On joj mahinalno, ne razmišljajući, opali šamar. Udarac nije bio jak, ali mu se ona nije nadala i posrnuvši pored sudopere povukla je nekoliko zdeli, koje su uz zveket pale na pod i razbile se u komade. Zatreptala je očima punim suza i rukom pokrila pocrveneli obraz. Prvi put je ovo doživela.

Ken je zurio u nju. – Nisam... nisam hteo to da učinim, Džoan – izustio je molećivo.

Odmahnula je glavom i ustuknula kada je pružio ruku ka njoj.

– Ne, nije trebalo da kažem ono što sam rekla, Kene. Ja zapravo ne znam zašto do sada nismo mogli imati dece. I bila sam ljuta. Bilo je to ružno s moje strane.

– Dobro... onda je sve u redu, ali treba da paziš i da me ne ljutiš zbog

svake sitnice, Džoan. I ne samo to. Ako želim da odigram nekoliko partija pokera i ako mi je potrebno neko piće, to je moja stvar. Ja sam muškarac, ja sam gazda u ovoj kući i imam na to pravo!

– Nemaš pravo kada po gradu duguješ tako mnogo novca, Kene – rekla je pošavši prema njemu. – Kene, misis Pajl bi bila voljna da mi u svako doba kad od nje zatražim da posao krojačice.

– Ne.

– Ali to je tako glupo. Nama je potreban novac. Veoma nam je potreban. Mogla bih da zaradim dovoljno da otplatim bar neke od tvojih dugova, tako da možemo bar dignute glave hodati ulicom.

– Meni i sada ništa ne smeta da dignute glave idem glavnom ulicom.

Džoan ogorčeno stisnu usne:

– Ne, tebi ne smeta. Ali ja jednostavno nisam takva. Nisam tako vaspitana. Ja ne mogu ljudima da pogledam u oči kada znam da smo im dužni. Moja majka nikada nikome nije dugovala ni jednog jedinog centa! Čak i ako je nama nešto nedostajalo, mi smo...

– Pa lepo. Ako već potičeš iz tako dobre porodice, možda nije trebalo da se udaš za mene.

Džoan ga je netremice gledala i u očima su joj se počele skupljati suze. Ali ona ih zadrža. – Ponekad se i ja pitam zašto sam se udala za tebe, Kene.

Šefer stisnu usne i za trenutak Džoan pomisli da će je možda ponovo udariti. Ali on se uzdrža i umesto toga zgrebi

svoj šešir i pripasa opasač s revolverom!

– Šta... kuda ćeš? – upitala je usplahireno.

– Idem da obiđemo grad.

– Ali u ovo doba obično ne ideš u patrolu, sem subotom uveče.

– Onda znači da je vreme da patroliram svake noći – prasnu Ken, izađe i zalupi vrata za sobom.

Džoan glasno uzdahnu i grudi joj se napeše. Odjednom više nije mogla da zadrži suze ljutine i očajanja i, klonuvši u stolicu, pokrila je lice rukama. Zaplakala je, a krhka ramena su joj se tresla.

* * *

Met Orzer je stajao na kraju šanka, elegantan kao i uvek: u beloj košulji, prsluku s presvučenim dugmadima i s crnom svilenom mašnom. Među zubima je držao stisnut cigarilos. Jedino nije više nosio kolt, kao ranije, jer je sada u Renkinu postojao šerif. Ali je ipak, za svaki slučaj imao u futroli, prikopčanoj ispod leve mišice, specijalni kratki pištolj. Dok su se ljudi u salunu kockali, pili i razgovarali s nalickanim zabavljačicama, on je zadovoljno posmatrao šta se oko njega događa. Neki od gostiju razgovarali su o Doku Holideju. Rasprava se vodila o tome ko je brži: Dok ili Šefer. Većina njih videla je Šefera u akciji, ali nikada protiv nekoga od vrhunskih revolveraša, razmišljao je Orzer. Ljudi koje je Šefer do sada sredio bili su obične „nule”. Naduveni, uobraženi lovci na slavu. Niko ovde nije video da se nji-

hov šerif suprotstavio nekome kalibra Doka Holideja.

– Čujte, ljudi, ja sam jednom video Holideja u akciji – rekao je odjednom jedan čovek za obližnjim stolom. Bio je to kauboj s jednog od obližnjih rančeva. Gosti su počeli da se okupljaju oko njegovog stola da bi čuli šta će reći i baš u tom trenutku vrata saluna su se raskrilila i ušao je Ken Šefer.

Šerif je nekolicini poznanika klimnuo glavom u znak pozdrava, a onda se uputio pored šanka, ka Metu Orzeru.

Na pojavu šerifa kauboji su se smesta ućutali. Met klimnu glavom Kenu, a onda se obrati kauboju koji je vodio reč.

– Ne prekidaj sada, Ron. Rekao si da si jednom video Holideja u akciji?

Šefer je oštro pogledao kauboja i Ron nespokojno klimnu glavom – Da. U Sonori.

– Kada? – obrati mu se šerif oštro.

– Pre nekih pet–šest godina. Bili smo baš doterali krdo iz Satona i...

– Za šest godina čovek se može promeniti – primeti Šefer.

– Verovatno može – složi se Ron oprezno – ali onda, kada sam ga video, bio je brz kao munja.

– A ko je stajao protiv njega? – upita Šefer.

– Neki tip po imenu Kit Kelovej.

Šefer se piskavo nasmeja.

– Kelovej nije bio neka naročita marka. Mogao sam ga tući u svako doba. Dok bi on izvukao revolver, pravi borac je imao vremena da se obrije i još uvek potegne revolver na vreme.

Prisutni su se nasmejali i Šeferovo raspoloženje se malo popravilo. Ali Ron je sumnjičavo zavrteo glavom i bez žurbe nastavio.

– Ne znam, šerife, ali pre nego što sam ga video da se sukobio s Holidejem, video sam tog istog Keloveja kada je sradio četvoricu odjednom. Po tome ne bih baš rekao...

– Ne kažem da je Kelovej bio trapavko. Ono što tvrdim jeste da je po mojim merilima Kit Kelovej bio sporać. Ne znam kako na njega gleda Dok Holidej, ali Keloveja sam ja tako procenjivao. On je bio obična nula. Prema tome, ako si video da je Dok Holidej sradio Keloveja, nisi video bogzna šta.

Ron je i dalje gledao sumnjičavo, ali nije nameravao da se dalje raspravlja i protivureći šerifu. Šeferov dolazak bacio je u zasenak njegovu priču o Holidejevim sposobnostima i on, nezainteresovan da dalje ostane, ispi svoje piće, diže se i pođe prema jednoj salunskoj zabavljačici, koja mu se rutinirano nasmešila i zavukla mu ruku u džep, proveravajući da li ima novca.

– Poslednji obračun, koji sam imao u San Antoanu – nastavio je sada da priča Šefer – bio je kada me je Džo Mongomeri izazvao jednog pijačnog dana na Placa del Sol. Ljudi, trebalo je da vidite kako je narod bežao! Još nisu svi ni stigli do zaklona kada sam ja s tri metka pogodio Džoa, a on još nije ni izvukao revolver iz futrole! A on je bio čovek s revolveraškom reputacijom daleko većom od Kelovejove. Bio je čuven od El Pasa do Čejena.

– Je li to bilo onda kada je zalutalo tane pogodio jednu ženu, Kene? – upita ga Met Orzer kobajagi naivnim tonom.

Šefer ga besno pogleda.

– Možda. Mora biti da ju je Džo slučajno pogodio.

– Nisi li maločas rekao da Džo nije uspeo ni da izvuče revolver? – upita Orzer, stavljajući šaku za uho kako bi bolje čuo. Od Šeferovog ljutitog pogleda nervozno se trgao, pomislivši da je možda otišao predaleko. Brzo je dodao – Mislim da si tako rekao...

– Ti me nikad ne puštaš da završim, Met – reče šerif ledeno. – Ta žena nije bila pogođena kada sam se ja obračunao s Džom Mongomerijem. To se desilo ranije, kada je on sradio Fleša Migena. Ljudi ponekad pobrkaju događaje, znaš.

Orzer klimnu glavom, a čelo mu se oznojilo.

– Jeste, biće da je tako. Događa se zbrka.

Šefer se okrenuo šanku i dlanovima se oslonio na uglačani lim. – Daj mi flašu viskija, Bič – reče barmenu.

Bič pogleda Orzera, koji se samo na trenutak kolebao pre nego što je potvrdno klimnuo glavom. Šefer zgrabi flašu i pohlepno je prisloni na usne. Začulo se klokotanje i ostali gosti, koji su se nalazili u blizini, razišli su se do svojih stolova, ili su se naprosto udaljili od šerifa. Met Orzer se nakašlja da pročisti grlo, a onda reče.

– Kene, nameravao sam da razgovaram s tobom o tvom dugovanju na kocki...

Šefer se žustro okrete prema njemu.

– Znaš šta, Met? Ti si jedini u ovom smrdljivom gradu koga žulji želja da me pita za novac.

– Hoćeš reći jedini dovoljno hrabar za to – reče Orzer, ali je malo ustuknuo kada je video preteći sjaj u Šeferovim očima. Shvatio je da šerif nije raspoložen da ga neko opominje na njegovo dugovanje. Zato se usiljeno nasmejao.

– Kažem samo da nisam naplatio od tebe dugovanje od prošlog meseca, a ovog meseca izgubio si dvostruko toliko... To je sada već prilično velika svota. Znaš, ja sam poslovan čovek.

– A ja sam šerif ovoga grada. Imaš li nekih pritužbi na to kako ja obavljam svoj posao? Hoću da kažem, ja pazim da tvoj salun ne bude oštećen i demoliran kada subotom u grad navele kauboji s obližnjih rančeva. Radim li to ili ne? I to ima neku vrednost, to moje zalaganje da očuvam tvoju imovinu.

– Zaboga, Kene, znaš i sam da za to od grada primaš platu. Plaćen si da održavaš red i mir. I mogao bih još dodati kako ne preduzmeš baš mnogo da sprečiš tuče. Niko ne poteže oružje, to je tačno, ali posle svake subote ostaje gomila polomljenih stolica i stolova, koje treba popraviti, a štetu mi redovno pričinjavaju tuče između kauboja s rančeva „Bar sedam” i „Flajing Bi”...

Šefer uze čašicu i nali sebi viski.

– O-kej, nisi dakle zadovoljan načinom kako ja održavam red u gradu. Pa, rekao si to baš u pravom trenutku, mister, jer sam veoma raspoložen da od sada sve radim striktno po zakonu.

A počecu od ovog trenutka i na ovom mestu...

– Eh, ne budi na kraj srca, Kene. Nisam mislio da ti... – zaustio je vlasnik saluna, ali je naglo začutao, jer nikada do sada nije video Šefera tako razgopadenog. Ali bilo je suviše kasno.

Šerif je čvrsto korakom prešao preko odaje do stola za kojim su tri kauboja pevala neku bučnu kaubojsku pesmu, od koje, kada su stigli do najviših tonova, samo što se krov nije podigao. Klavirista se smejučio od uha do uha, a par salunskih devojaka posmatralo ih je, zabavljeno njihovim pevanjem.

Šefer odjednom gurnu zaprepašćene devojke u stranu i, priskočivši klaviru, s treskom zaklopi poklopac. Zatim je jednim pokretom ruke zbrisao bokale s pivom, koji su se nalazili na klaviru i zgrabivši trio pevača, počeo da im treska glavu o glavu. Pijani kauboji se zateturaše i dvojica padoše na kolena, a treći je ostao da visi, oslonjen rukama na klavir, trepcući pijano i trljajući rukom bolno čelo. – Šta je to, do đavola...

– Zaveži! Svi zavežite! – povika Šefer. – Remetite mir vašim urlanjem. Greška je tvoja, Met, jer ti je dužnost da paziš da se gosti ponašaju kako treba. Ovaj put ćeš proći samo s opomenom, a sledeći put, kad se dogodi nešto slično, zatvoriću ti kafanu.

– Na šta to, do vraga, ciljaš? – Orzer počeo da mu prilazi između zaprepašćenih gostiju. – Čoveče božji, koliko je bilo večeri kada si se i sam napio od pića kojim su te častili i pridružio

se istom takvom pevanju, od kojeg se nije tresao samo krov, već cela kuća.

– Rekao sam ti da paziš da ne bude galame ili ću ti zatvoriti salun. Sem toga, uhapsiću i podneću tužbu protiv svakoga ko remeti javni red i mir. Takvima je mesto u zatvoru. Vreme je da one ćelije posluže svojoj svrsi. Uzgred budi rečeno... kazna za to je dvadeset pet dolara. Prema tome, neka svako dobro razmisli pre nego što počne da podvriskuje ili poskakuje.

– Sto mu muka... – promrmljao je jedan od pijanaca.

Šefer se okrenu prema njemu:

– Ti mi nešto prigovaraš, Riverse?

Čovek je bio suviše pijan da bi znao s kim govori. – Smrdljivi kućkin sine – viknuo je i pokušavši da se odlepi od klavira, zamahnu rukom na šerifa. Nije, međutim, uspeo da održi ravnotežu. Sapseo se i pao na kolena. Iz usta svih prisutnih začuo se prigušen krik užasa, jer se u šerifovoj ruci odjednom našao revolver i njegova cev se svom težinom spustila na Riversovu glavu. Tup odjek čuo se jasno u nastaloj tišini. Kauboj se trgao pa ispružio po podu.

– Hej, Kene – protestovao je vlasnik saluna, prilazeći mu – ovaj čovek nije nikome učinio nikakvo zlo... – Zamuknuo je, ukočivši se, kada je osetio pritisak hladne revolverске cevi na trbuh. Spustio je pogled i pobledeo opazivši da je obarač revolvera zapet. Onda diže pogled i susrete se s Šeferovim, izobličanim od mržnje i besa.

– Hoćeš da ti zatvorim lokal, je li, Met? – zaškrgutao je šerif zubima.

Orzer ustuknu i odmahnu glavom:

– Naravno da neću. Ne želim samo...

– Zapamti šta sam ti rekao... i svi vi ostali. – Šefer veštim pokretom ruke vrati revolver u futrolu, a onda se sagnuo i dohvatio Riversa za okovratnik košulje. Onako ispruženog, vukao ga je celom dužinom saluna i dalje, kroz vrata.

Posle nekoliko trenutaka dvojica hrabrijih gostiju pohitali su ka vratima, koja su se još njihala i pogledali napolje.

– Svega mi! – izusti jedan od njih zadihano. – Eno, nosi Riversa prema zatvoru!

– Šta je, do vraga, sunulo šerifu u glavu? – upita neko.

Niko nije znao da odgovori na to pitanje. Orzer je smatrao da šerifovo ponašanje mora imati neke veze s Dokom Holidejem. Klica ideje kako bi tu pretpostavku mogao upotrebiti u svoju korist počela se lagano uobličavati u glavi vlasnika saluna.

Ron, kauboj koji je tvrdio da je u San Antoanu video dvoboj Holideja s Klovejom, krenuo je na ulicu, s mukom silazeći niz stepenice. Te večeri prilično je popio i osećao se raspoložen. Od njegove plate ostalo mu je bilo samo nekoliko dolara i on je razmišljao o tome kako će ih najbolje potrošiti ako za taj novac kupi kartu za diližansu koja će ga odneti kući, jer je njegov ugovor s rančem „Kombs T.” tih dana istekao. U Fort Stoktonu je imao majku i mlađeg brata i hteo je da ih poseti.

Izašavši u mračnu, sporednu ulicu izvadio je iz džepa novac i počeo ga brojati, pevušeći u sebi, posrćući, neku pesmicu. Jedanaest dolara. Dobro, ostaviće deset u čizmu, a jedan, poslednji, potrošiće na viski pre nego što pojaše i uputi se nazad na ranč. Tamo neće stići pre jutra, ali svejedno, do tada će već biti trezan i...

Odjednom je naleteo na nešto i zaturao se unazad, trepćući.

– Šta to, do vraga, radiš? – začu se glas Kena Šefera.

– Oh! Izvinite, šerife, nisam vas video...

– Naravno. Suviše si pijan da bi ma šta video.

– Hej, nisam baš toliko pijan!

Glava mu polete unazad od udarca čvornovate pesnice i on, jeknuvši, polete nazad i tresnu leđima o zid zgrade.

– Ako ja kažem da si pijan, balavi kučkin sine, onda jesi pijan.

Ron odmahnu glavom i prinese ruku okrvavljenim ustima. – Gospode Bože – promucalo je i s nevericom zagledao u slomljeni zub koji je držao u ruci.

– Zašto si me, dođavola, tako strašno udario, prokleta kopile?

Ovenovi iskeženi zubi blesnuli su u mraku. – Nije trebalo da mi to kažeš, Ron – rekao je ledenim glasom. – Takve reči me dovode do besa... pogotovo zato što nikada nisam saznao ko mi je otac.

Ron je zastenjao od strahovitog udarca koji ga je pogodio u pleksus. Zgrčio se, uhvativši se rukama za stomak, ali ga je šerifova čvrsta ruka gurnula

nazad na zid i zadržala ga u tom položaju, dok ga njegova pesnica nije nekoliko puta pogodila po licu, svaki put sve jače i jače. Zatim se počela zarivati u stomak zadajući pijanom kauboju seriju uništavajućih udaraca. Kada ga je Šefer konačno pustio da padne na trotoar, iz njegovog grla čulo se samo isprekidano krkljanje.

Šerif se žurno osvrnu i pogleda oko sebe. U mračnoj ulici nije bilo nikoga. Brzo je kleknuo, pokupio rasturene banknote i tutnuo ih u džep svoje košulje. Zatim je upola ispravio Rona, prebacio ga sebi preko ramena i odneo ga do zatvora, gde ga je uz tup tresak bacio u ćeliju pored njegovog već dovedenog kompanjona koji je glasno hrkao.

Zaključavajući vrata za sobom, šerif se zadovoljno osmehnuo. Popeo se uz stepenice do svog stana, ližući oderane zglavkove pesnica. Džoan je već bila u postelji, ali on je upalio svetiljku i prodrmao je.

– Budna sam – rekla je razdraženo kada je opazila crvenilo njegovih očiju, mada je Ken pokušavao to da sakrije, okrenuvši lice od svetiljke.

– Evo ti! – bacio joj je u lice banknote, koje je oduzeo od Rona. – Ovde imaš deset dolara. Time možeš da kupiš pristojnu hranu i pripremiš gospodski ručak i večeru za Doka Holideja, jesi li razumela?

Džoan se uspravi u sedeći položaj. – Otkud ti novac? – upitala je, kupeći razbacane novčanice.

– Imao sam sreću na pokeru – promrmljao je. – Hajde, šta me gledaš

tako iznenađeno? Dešava se i to, čak i meni. I uradi kako sam rekao. Ne želim da Dok Holidej pomisli kako svojoj ženi ne dajem dovoljno novca.

– Kuda... kuda ćeš sada? – upita Džohan uznemireno, kada se uputio nazad prema vratima.

– Još nisam završio noćno patroliranje – progunda Ken i izađe.

* * *

Sledećeg jutra Met Orzer je zaključio kao je Ken Šefer mnogo bolje raspoložen. Više mu je ličio na onoga kakav je bio kada je prvi put stigao u Renkin. Pio je za barom s Dokom Holidejem i izgledalo je da među njima nema nikakve otvorene surevnjivosti. Ostavljali su utisak starih prijatelja, koji uz čašu pića uživaju u prepričavanju događaja iz dobrih starih vremena. U salunu je bilo dosta dokoličara i pijanih radoznalaca i to je Orzeru odgovaralo, jer se piće točilo potocima, što je za njega značilo dobru zaradu. Bio je toliko raspoložen da mu je padalo na um i da šerifov kockarski dug još malo poveća.

– Šta je bilo s onim rančerom koji je imao prevez preko oka, znaš, onaj iz Sonore? Kako mu beše ime, Dok? Onaj koji je doveo Lefti Spaldiga.

– Ne sećam se njegovog imena, ali ga je grupa s kojom je jahao zvala „Sokolovo oko”.

– Jeste, tako je! „Sokolovo oko”. Znaš da sam ga dovodio skoro do ludila time što bih sprečio pokušaj njegovih ljudi da preteraju njegovu stoku preko zemlje koja je pripadala čoveku za koga sam radio. Konačno je rekao

kako će sve nas revolveraše sahraniti dva metra pod zemlju. Nasmejao sam se bio na to, misleći kako će to on lično pokušati. Ali, ne, nije mu to bilo na umu! Poslao je po tog Leftija Spaldiga, koji je stekao ime dole na jugu, u Matamorosu. Kad je taj Lefti stigao u Sonoru utvrdio sam da je pravi kepec. Nije bio visok ni metar i po!

Šefer se prigušeno nasmejao, a Holidej je zavrteo glavom, osmehujući se i sam, setivši se tog prizora. Ljudi oko njih stajali su zablenu i slušali.

– Stvarno to mislim – nastavi šerif i zastade u pričanju samo toliko da sruči u grlo čašicu viskija. Ruka mu je podrhtavala dok je nalivao drugu i iz boce se prolilo malo tečnosti na šank. – Dakle, taj Lefti nije bio kržljiv čovek nego pravi patuljak. A cev pištolja bila mu je dugačka koliko i njegova butina. Ali moram priznati kako je bio najopasniji mali čova koga sam ikada video. I konj mu je bio mali i jahao ga je na specijalno napravljenom sedlu. I kada ga je „Sokolovo oko” video, nije mogao verovati sopstvenim očima i pljuvao je i psovao ceo dan i neka me vrag nosi ako nije svoje mišljenje izrazio pitanjem ko je Leftijev otac. To se Leftiju nije baš svidelo i on je potegao revolver na jednookog rančera. Ali što zbog ljutine, što zato jer je gađao s boka, on je pogodio „Sokolovo oko” u stražnjicu. Rančer je, urlajući, jurnuo niz glavnu ulicu, skačući kao prerijski zec, upola psujući, pola jaučući, a Lefti je bio toliko besan da je ubio njegovog konja, a onda se popeo na prazno bure za kišnicu, pojahao svoga i odjurio iz

grada. To je bila najsmješnija zgoda koja se desila u toku tog stočarskog rata.

– Ne samo to, nego se tom zgodom stočarski rat i završio – reče Džordžijanac, smeškajući se pri sećanju na taj događaj dok se okupljena gomila tresla od smeha. – U svakom slučaju, završio se za „Sokolovo oko”. Sedmicama nije mogao da se popne u sedlo, a kada je ozdravio bilo je suviše kasno da potera stoku na pijacu, pa je morao da je proda čoveku za koga si ti radio, što je ovaj od početka priželjkivao i zbog čega je sukob i počeo... i, kuda si ti posle toga otišao, Kene? Koliko se sećam, nisam te video godinu-dve...

– Jeste. Ja sam otišao za Čejen, na veliki rodeo. A ti?

– Mene su privukle kockarnice u Kaliforniji.

– Da, da... A ja sam tamo, u Čejenu, naleteo na Bada Šihena i Rokija Golfa. Bad mi je bio prijatelj od ranije. Počeli smo pijančiti, a onda je nekako došlo do raspre između mene i njega. Nije bila u pitanju neka važna stvar, ali se ipak završilo time da sam se našao na ulici protiv Bada i Rokija.

– I šta se desilo? – upita neko radoznalo.

Šefer spusti praznu čašu na šank.

– Sredio sam ih.

– Zar prijatelja? – povika nepoznati slušalac.

Šerif ga mrko pogleda.

– U mom pozivu čovek nema pravih prijatelja. Bili smo samo neko vreme prijateljski raspoloženi jedan prema drugom i to je sve.

– Ali ti i Holidej ste prijatelji. Zar nije tako?

Dok i Šefer izmenjaše ozbiljne poglede.

– Moglo bi se tako reći – odgovori tiho Džordžijanac.

– Svakako. Ja mislim da jesmo. A ti? – Šeferu u dubini oka zaigra plamičak zlobe. – Između nas nikada nije bilo nikakvih nesporazuma.

Holidej se zamišljeno igrao praznom čašom. Pitao se koliko bi bilo moguće prijateljstvo između njega i ovog običnog revolveraša, kome je jedini cilj bio popiti bocu viskija dnevno, sesti za kartaški sto i igrati se revolverom. Ali nije bilo razloga da otvori karte i nepotrebno raspiruje strasti. Osmehnuo se krajičkom usana i rekao. – Davna vremena, Kene.

Šefer se namršti.

– Šta to znači?

Holidej žmirnu, sluteći kako je nehotično „povukao mačka za rep”.

– To što sam rekao. Davna vremena.

– Nećeš valjda reći da između nas može doći do razmirica. Hajde, reci! Ne misliš valjda da bi me mogao pobediti u gađanju mete?

– Ne. Ne mislim to da kažem. To bi moglo biti tako, ali i ne.

– Dabome da ne! – prasnu Šefer i odmače se od šanka za dužinu ruke.

– Mogu da pogodim isto toliko meta koliko i ti, isto toliko brzo i iste veličine. Može da bude i da sada, ako baš hoćeš, mogu pogoditi i manju metu od tebe.

Džordžijanac slegnu ramenima.

– Ako ti tako kažeš.

– Sto mu gromova, mogu! Hajde, izađimo iza saluna! Da proverimo šta je istina! Pristaješ?

Ljudi u salunu zaurlaše u znak odobravanja. Holidej se ispravi i pogleda Orzera.

– Imate li vi nešto protiv?

– Ni govora! Radite kako hoćete... ukoliko se posle toga svi vratimo u moj salun da tu proslavimo pobedu.

Gomila jurnu prema zadnjim vratima, koja su vodila u dvorište. Počele su da padaju opklade i novac da prelazi iz ruke u ruku. Ljudi su prosto poneli Doka i Šefera sa sobom.

U Renkinu bilo je vrlo malo događaja koji su mogli razbiti monotoniju zabačenog i suncem sprženog grada. A takmičenje, kao ovo, moglo je itekako pokrenuti duhove u gradu. Vest o tome da će Holidej i Šefer oprobati svoje umeće na meti raširila se kao prerijski požar pre nego što je Met Orzer i uspeo da postavi mete. Bile su to prazne boce od viskija, poređane na ogradu nasuprot zadnjem zidu Orzerovog saluna.

– Ih, to nije ništa. Takvu metu pogodiću zavezanih očiju – izjavi Šefer hvalisavo i još dok je izgovarao poslednje reči njegov revolver je zagrmeo i uplašeni posmatrači poskočiše od straha. Boce su se rasprštale u stotine sitnih komada, a na ogradi su ostala samo njihova dna.

Pre nego što je odjek pucnjave zamro u preriji, u Dokovoj ruci našao se jedan od njegovih koltova i šest uzastopnih crvenkastih plamičaka planulo je

iz metalne cevi. Boce su se raspale u tren oka.

– Juhuu! – zaklicala je gomila posmatrača.

– Daj nam nešto što vredi gađati, Met – viknu Šefer kočoperno. – Boce su meta za dečicu, a mi smo ljudi od zanata.

Orzer se počea kažiprstom iza uha.

– Ne znam šta bih mogao izmisliti. Šta kažeš na to da položimo boce na bok, a da grliće okrenem prema vama, pa da pokušate da kroz grlić pogodite dno boce... To bi bilo nešto što do sada niko nije izveo.

Na Šeferovom licu ukaza se nedoumica, ali je Holidej odmah prihvatio predlog:

– Da, to bi moglo biti zanimljivo. Tako nešto nikada nisam probao.

Met Orzer je otišao u salun da među odbačenim praznim bocama potraži one, koje bi odgovarale, a u tome su mu svesrdno pomagali i ostali prisutni, prevrćući prazne sanduke i gomile otpadaka, koji su se nalazile iza kuće. Holidej i Šefer su se pogledali i namignuli jedan drugome.

– Čuo sam da si prošle noći razbio nekoliko pijanih glava – reče Dok ravnodušno.

Šerif slegnu ramenima:

– Nisam bio dobre volje. Jutros sam ostavio vrata zatvora otvorena. Uhapšenici su još spavali, ali kada se probude, videće da mogu da odu, pa će verovatno to i učiniti. Ne verujem da će me čekati... Hej, Met, šta je s tim bocama, čoveče?

Orzer je pokretom ruke poručio da je sve u redu i posle toga se povukao u stranu. Na ogradi je ostalo deset boca, položenih na bok, grlicem okrenutim ka takmičarima.

– Ko će prvi? – upita Šefer.

– Prepuštam ti sa zadovoljstvom prednost – reče Holidej uz galantan gest rukom.

Šefer klimnu glavom, malo razmaknu noge da bi dobio čvršći oslonac i žmureći pogleda boce koje su se svetlucale na suncu.

– Šefere, podli, prljavi lupežu – razlegao se odjednom jedan promukao glas. Sve oči se okrenuše prema zadnjim vratima saluna, a onda su ljudi počeli da beže levo i desno i da ležu na zemlju. Jer na vratima se pojavio kauboj zakrvavljenih očiju s naperenom, zapetom puškom.

Bio je to Ron.

– Bedni kučkin sine, ukrao si mi sav novac koji sam imao!

Već naperenu pušku Ron je još malo podigao do visine šerifovih grudi, ali Šefer se kao čigra okrenuo i iz njegove ruke kao da je sevnula munja, praćena gromkim pucnjem od koga se prolomilo dvorište. Strahoviti udar teškog kuršuma odbacio je Rona unazad na vrata, a onda je nesrećni kauboj učinio još jedan klimav korak prema dvorištu i ispružio se potrbuške na zemlju. Zgrčio se još jednom i posle toga umirio.

U dvorištu je zavladała grobna tišina, kako se obično desi uvek kad nečiji život bude tako nasilno prekinut. To što se odigralo sada je zaprepastilo većinu prisutnih, mada bi u nekim drugim

okolnostima dobar deo njih priželjkivao da vidi takav obračun.

– Čoveče – javio se neko prigušenim glasom – ako postoji neko ko bi mogao brže potegnuti revolver, onda bih voleo da taj čovek bude moj prijatelj!

Šefer se okrenu ka Holideju.

– Nisam to želeo. Morao sam da potegnem.

– Da, nije bilo izbora – složio se Džordžijanac. – I moram priznati da si u jednome u pravu: brži si nego onih dana od kada te se sećam.

Ta konstatacija zadovoljila je Šefera i lice mu se razvuklo u osmeh. – O-kej, neka neko od prisutnih odnese Rona pogrebniku, a mi ćemo nastaviti da gađamo metu.

Džordžijanac odmahnu glavom:

– Ne, nećemo. Bar ja neću. Nisam više raspoložen za to. Smučilo mi se pucanje.

Šefer je izgledao iznenađen – U čemu je stvar? Bojiš se da ću te tući u preciznosti, kao što sam te tukao u brzini potezanja?

Negodujući, Dok odreže – Nikada nisam rekao da si brži od mene na potezanju, Kene. Rekao sam samo da si brži nego što si bio.

– Onda to znači da sam brži od tebe – bio je uporan Šefer. – Uvek sam bio brži.

Met Orzer je iz blizine slušao njihovu raspravu i misli su mu se grozničavo kovitlale u glavi.

Holidej se na Kenovu izjavu samo osmehnuo i palcem odgurnuo šešir više ka potiljku. – Pa dobro, neka ostane na tome. – Dodirnuo se rukom

po stomaku. – Mislim da bi bilo pametno da se osvežim jednim pivom pre ručka. Priznajem da sam ogladnio.

– Do đavola, zašto nisi rekao da si gladan? – uzviknu Šefer, vraćajući revolver u futrolu. – Hajdemo! Džoan priprema ručak za nas.

Dok uzmače korak.

– Ma hajde – navaljivao je šerif uporno. – Dao sam joj novac da pripremi dobar ručak i ona će ga spremi. Još i ne znaš šta je Džoan u stanju da spremi!

Uhvatio je Džordžijanaca za ruku i pogurao ga napred, a ovaj je pošao pred njim bez daljeg opiranja, praćen pogledom Meta Orzera.

Dok su išli Holidej se pitao otkuda taj novac, kojim će Džoan pripremiti ručak za njih dvojicu...

Nije mogao a da ne pomisli na optužbe koje je izgovorio nesrećni kauboj.

Da li je Ken Šefer zaista to uradio?

* * *

Neverovatno je kako se u malim gradovima novosti šire vrtoglavo brzom.

Kada su Holidej i Šefer stigli do šerifovog stana iznad zatvora, Džoan ih je očekivala bleđa, napeta i očigledno jako uznemirena. Klimnula je kratko glavom Džordžijanacu, a onda se obratila svom mužu!

– Je li to istina, Kene?

– Šta? – zamumlao je šerif, bacivši šešir na stolicu i nastavljajući da hoda kroz predsoblje prema kuhinji, pri čemu je otkopčao rukave košulje.

Džoan je pohitala za njim.

– To da si nekoga ubio. Kažu da je to bio Ron Riger.

– Jeste. Napao me je sa zapetom puškom. – Šefer je izvukao stolicu ispod stola i pre nego što je na nju seo, okrenuo se prema svojoj ženi s osmehom na licu – Dođavola, obarač na puški bio je zapet i on je već pritiskao okidač, ali ja sam ipak uspeo da ga preduhitrim. Je li tako, Dok?

Holidej klimnu glavom, ne skidajući pri tom pogled s Džoan.

– Bila je to časna i poštena borba, Džoan. Ken stvarno nije imao izbora. Ničim nije izazvao obračun.

Mlada žena je lagano klimnula glavom, a po izrazu njenog lica moglo se reći da je u izvesnom smislu umirena. Ali nedoumica je još nije napustila.

– Ali šta je moglo navesti jednog tako tihog i mirnog čoveka kao što je Ron da krene na tebe s uperenom puškom? – upitala je muža. – Ne mogu to da shvatim...

Šefer se spusti na stolicu i kratko odmahnu rukom – Šta znam? Možda mamurluk. Nego, reci šta je s ručkom? Jesi li pripremila nešto dobro novcem koji sam ti dao?

Džoan neprimetno stisnu usne i klimnu glavom. Onda je prišla štednjaku kako bi otud uzela i servirala rumeno ispečen biftek i pržene krompiriće, sa kuvanim mladim graškom i salatoma kao prilogom. Uz to su se na stolu našli svež hleb i tek umućeni domaći maslac, kao i sveže pržena kafa. Na kraju su sledili pita od jabuka i krem od višanja.

– Moram priznati da je ovo bio najukusniji ručak koji sam pojeo u poslednjih nekoliko godina, misis Šefer, i kada vam to kažem, verujte da sam sasvim iskren – rekao je Džordžijanac, nameštajući se udobnije na stolicu. – Imam utisak da mi posle ovoga neće trebati ne samo večera, nego ni doručak.

Mlada žena je bila zadovoljna pohvalom i rumenilo joj je oblilo lice. Sada je izgledala raspoloženija i opuštenija nego odmah po dolasku njenog muža i Holideja. U toku ručka Dok se sve vreme trudio da održi razgovor o San Augustinu, kako bi skrenuo njene misli s ubistva koje je počinio Ken, što ju je, izgleda, u podsvesti stalno mučilo. Pitao se nema li to neke veze s novcem koji joj je Šefer dao da pripremi ručak za njih...

Ken tokom jela nije govorio mnogo, verovatno i zato što su Džoan i Dok razgovarali o ljudima koje su poznavali tokom proteklih godina i to u delu zemlje koji Ken nikada nije video, pa mu otuda i ti razgovori nisu bili bliski.

Kada je njegova žena počela da sa stola uklanja zdele i tanjire i kada je Holidej pripalio mirišljivu cigaru, Ken s prizvukom jetkosti reče.

– Jeste li vas dvoje konačno iscrpli razgovore o uspomenama?

Džordžijanac upola začuđeno, a upola upitno podiže obrve, ali se Džoan namrštila i ćutke nastavila da skuplja posuđe.

– Ja, eto, zaista se ne sećam skoro ničega, ili se sećam vrlo malo pojedini-

nosti o gradu u kome sam rođen i gde sam proveo mladost – nastavi Ken.

– Možda je to zbog toga što nigde nisam dugo ostao, a možda i zato što mi ta sećanja ne bi bila prijatna.

– A ja se baš rado sećam svoje mladosti – živahno se javi Džoan, kao da želi da oponira svome mužu. – Mada je čudno da se tako dobro sećam nekih sitnica, iako sam bila vrlo mlada.

Njen muž se namršti.

– Sigurno se ne sećaš svih pojedivosti. To naprosto nije moguće. Kao što i sama kažeš, bila si jako mlada. Ovo o čemu si razgovarala s Dokom, to je samo tvoja želja da budeš učtiva prema gostu. Ti si jednostavno umišljala da se nečega sećaš...

Na tu potcenjivačku konstataciju Džoan porumene. Dok povuče gust dim iz cigare i umeša se.

– Ja verujem da se Džoan svega seća. Svest mlade osobe neverovatno snažno upija utiske. I još nešto: kada počnete o nečemu da govorite, sam razgovor, malo-pomalo, sve više oživljava uspomene. – Ustao je. – U svakom slučaju, bilo to iz učtivosti ili ne, ja sam u tom razgovoru uživao, kao i u jelu, i na tome vam oboma zahvaljujem.

– Kuda ćeš? – upita Šefer oštro.

– Mislio sam da ćemo posle ovoga nastaviti s čašicom pića...

– Ne, ne bih sada, Kene. Želeo bih malo da odremam posle ovog jela i svih utisaka, ja i nisam baš pravi partner za pijančenje. Par čašica, u redu, ali više od toga nije u mojoj prirodi. A ne sećam se ni da si ranijih godina ti toliko pio, Kene. Videćemo se možda

večeras... Čekaj! Nešto mi je palo na pamet! Kako bi bilo da izvedem vas dvoje na večeru? Hotel u kome sam ima mali, prijatan restoran. Ne znam kakva im je hrana, ali ne može biti loša, ali to i nije najbitnije jer smo danas uživali u predivnom ručku. Mogao bih rezervirati sto...

– To bi zbilja bilo divno, mister Holideje – osmehnula se zadovoljno Džoan. – U poslednje vreme, istina, nikuda ne izlazimo, ali...

Dok je to govorila, muž je netremice posmatrao. Onda je preseče obraćajući se gostu. – Mi smo te već pozvali da dođeš kod nas na večeru, sećaš li se, Dok? Rekao sam ti da ćeš se hraniti stalno s nama dok si u gradu. Taj poziv i sada stoji.

Džordžijanac nekoliko puta prede pogledom od Šefera do njegove supruge.

– Pretpostavljam da imam pravo da vas pozovem na večeru ako to želim. A želim, jer nameravam sutra da nastavim put, Kene. Zato bih voleo da provedemo jedno veče zajedno u gradu pre nego što otputujem. To nije u suprotnosti s tvojim pozivom. Šta kažeš na to?

– Molim te, Kene! – obratila mu se Džoan.

Šefer se namršti:

– Uvek mi govoriš kako nemaš šta da obučeš, čak ni za svaki dan kada ideš u nabavku. Šta bi onda obukla kad bismo izašli na takvo jedno mesto kao što je hotelski restoran?

– Ja više ne vodim damski krojački salon, ali nisam sasvim zaboravila kako se kroji ili prepravlja haljina.

Danas popodne mogu nešto napraviti. Veoma je lepo od mister Holideja što se ponudio da nas izvede. To bi bila tako ugodna promena, Kene...

Šerif je napucao usne, a onda odlučno odmahnuo glavom:

– Ne, ipak ne. Ja noćas opet moram u patrolu po gradu. Ne bih se osećao dobro posle obilnog jela i pića... Bolje je da budem svež i pripravan. Ipak, hvala na pozivu, Dok. Večeraćeš ovde s nama, kako je dogovoreno.

Džoan klonu i na licu joj se mogla pročitati tuga. Onda je stisnula usne i energično se vratila svom poslu. Holidej joj se galantno pokloni. I on je bio razočaran Šeferovim odbijanjem.

– Žao mi je što ne možete da prihvatite – rekao je. – Ali i ja neću više da vam smetam, Kene. Ne, nemoj da se protiviš! Vi ste oboje bili vrlo ljubazni. Večeras ću jesti na nekom drugom mestu. – Osmehnuo se. – Naravno, ako u mom želucu još bude bilo mesta posle ovako obilnog i ukusnog ručka... Uostalom, možda ću te videti kasnije, u salunu, Kene. Adio, misis Šefer i još jednom hvala na svemu. Uživao sam kao retko kada.

Džoan mu se toplo osmehnula:

– U svako doba ste dobrodošli u naš dom, mister Holideje. Jeste li sigurni da nećete doći na večeru..?

– Ne, stvarno ne bih mogao.

– Pretpostavljam da nećete otići, a da se ne... oprostimo? – dodala je bez okolišenja, ne obazirući se na oštar pogled koji joj je dobacio muž.

– Naravno da neću. A sada, do viđenja!

Šefer ga je ispratio do vrata. Kada se vratio u kuhinju zatekao je suprugu kako stoji podbočena pored sudopera.

– Zašto si to učinio, Kene? – upitala je oštro.

Pogledao ju je s izrazom iskrenog iznenađenja.

– Učinio... šta?

– Zašto si odbio poziv? Mi... nas tako retko neko poziva u posetu. U stvari, niko nas nigde i ne poziva. Ja jesam dobila nekoliko poziva od bivših mušterija i prijatelja, ali niko od njih ne želi da stvarno bude blizak s nama od kako sam se udala za tebe.

– Hoćeš da kažeš kako sa mnom nešto nije u redu?

Džoan je primetila njegov ljutit i ratoboran ton i progutala je odgovor koji joj je već bio na vrh jezika. Uzdahnula je.

– Oh, nije važno. Zaboravi.

Šefer joj je, međutim, prišao i, zgrabivši je za ruku, grubo je okrenuo k sebi.

– Hajde, reci! Ako već imaš nekih podlih i gadnih misli u glavi, onda ih izreci što pre. Smesta! Kaži šta misliš dok ti je još sveže pred očima upoređenja između mene i Doka!

Džoan zatrepta, zaprepašćena njegovim insinuacijama – Šta... šta ti to umišljaš...

– Ne poriči, dođavola! Sve je jasno ispisano na tvom licu! Neprekidno si me upoređivala s Dokom. On ume lepo da priča o tvom rodnom gradu i o pišljivim prijateljima tvoje majke, kojih se ti čak i ne sećaš. Ti se naprosto slažeš s onim što on kaže. Ako bi on rekao da

je belo u stvari crno, samo ako je to u vezi s tim đavoljim San Augustinom, ti bi se složila da je tako.

– Kene, ti si lud! Ponašáš se kao da si... ljubomoran. Za ime božje, to je bio samo običan razgovor za vreme ručka. Prijatna promena u odnosu na ogovaranja i jednolična govorkanja o Renkinu.

– U odnosu na razgovore kakve ja obično vodim... to si htela reći?

– Oh... ne, ne vredi! Zaboravimo sve to... – Okrenula se s namerom da se posveti svome poslu, ali se odjednom osvrnula preko ramena i dodala – Ima samo jedna stvar koju bih htela da raščistimo, Kene! Čula sam da te je Ron Rigen optužio da si mu prošle noći uzeo neki novac. Je li to onih deset dolara koje si mi dao za..

– Sto mu gromova! – dreknu Ken i hitnu duvankesu i upola zavijenu cigaretu u vatru. Onda je zgrabio šešir i izjurio iz kuhinje, lupajući nogama u hodu toliko da se ceo sprat tresao. Zidovi su zadrhtali kada je, izlazeći na stepenište, zalupio vrata za sobom.

Džoan je drhteći prevukla rukom preko čela i ugrizla se zabrinuto za donju usnu. Odjednom je uhvatila sebe kako razmišlja o tome da bi joj bilo drago ako Dok Holidej ne bi napustio grad tako brzo kao što je rekao.

* * *

– Gde si večerao? – upitao je Ken Doka kada mu je prišao s čašom viskija u ruci. Bilo je očito da mu to nije prva.

Holidej ga pogleda i ležernim pokretom ruke plati svoj brendi. – U restoranu – odgovorio je. – Nisam bio gladan, kao što znaš.

– Onda nije velika šteta što je propušten večerašnji izlazak na koji si nas pozvao? – Šefer je zaplitaio jezikom i istresao viski u grlo, a čašicu gurnuo da klizne šankom prema barmenu, što je značilo da je treba natočiti. Bič je pogledao zbunjeno, ali je posle kraćeg dvoumljenja ipak napunio.

– Nije važno – odgovori Holidej.

– Mislio sam samo da će Džoan prijaviti promena. Ne bi morala da kuva i da sprema. Znaš kako je: žene vole da se ponekad obuku i izađu van kuće.

Ken zažmiri.

– Kako si to postao toliki stručnjak za lepši pol?

Holidej diže obrve i otpi gutljaj brendija.

– Za ovih nekoliko godina sakupio sam nešto iskustva, Kene. Ali ti mi izgledaš nešto nakostrešen. Zar nešto nije u redu?

Šefer se namrgodio.

– Šta, na primer? Moja žena provede ceo ručak ne obraćajući pažnju na mene i sve vreme brblja o glupostima s čovekom kog je samo dvaput srela, a onda mene optužuje kako pijem i trošim poneki tričavi dolar. Šta misliš: šta tu nije u redu?

– Čuj, Kene, čini mi se da iz te priče o San Augustinu izvlačiš više nego što to sve vredi. Pogledaj malo oko sebe! Pogledaj Renkin! To je varoš Bogu iza leđa. Za ženu kao što je Džoan to je pravi zatvor. Onaj razgovor činio joj

je dobro, jer je malo proširila vidike, makar bilo u pitanju samo sećanje na detinjstvo i mladost.

Ken tresnu pesnicom o šank, na šta se ostali gosti uplašeno trgoše. Prosiktao je kroz zube.

– Sto mu gromova, ona se ne seća! Ne može se sećati! Bilo je to davno i govorila je onako samo da bi tebe namamila na razgovor.

Holidej je shvatio da je piće, ili nešto drugo, gurnulo šerifa Renkina u razdražljivo raspoloženje i znao je da zbog toga mora biti oprezan. Ken je još uvek bio zanesen uspehom u sukobu sa Ronom Rigenom i lako se moglo desiti da svaki bezazlen gest protumači kao izazov.

Na sreću, Met Orzer je sprečio da razgovor krene u neželjenom smeru. Izašao je iz svoje privatne odaje, pogledao po sali i spazio šerifa i Džordžijanaca za šankom. Dokono, sporim koracima i s osmehom na licu uputio se prema njima.

– Gospodo, očekivao sam da ću vas večeras videti! Šta kažete na to da svratite načas u moju kancelariju da popijemo po jedno piće iz moje privatne zalihe? Želeo bih da s vama porazgovaram o jednoj ili dve stvarčice.

Holidej se dvoumio da li da prihvati poziv, jer mu prijateljstvo s vlasnikom saluna, kao, uostalom, ni s Šeferom, nije uopšte bilo potrebno, ali Šefer ispi svoje piće i obrisa usne nadlanicom.

– Da, to bi valjalo, Met – složio se, uhvatio Holideja za lakat i gurnuo ga prema Orzerovoj kancelariji. – Hajde-

mo, Dok! Piće iz njegove privatne zalihe klizi niz grlo kao pričešće.

– Sve vam stoji na raspolaganju – reče snishodljivo Orzer.

Holidej sleže ramenima, shvatajući da ne može odbiti poziv. Ispi svoj brendi i pođe za ostalom dvojicom. Vlasnik saluna zatvori vrata za njima i upita – Brendi i dalje, mister Holidej? Za Kena znam: viski.

Džordžijanac klimnu glavom.

Orzer ode do jednog politiranog ormarića u uglu i natoči pića. Onda diže svoju čašu i nazdravi.

– Za vaš uspeh, gospodo!

– Kako ti kažeš, Met – probablja šerif, zaplićući jezikom i ispi piće u dva velika gutljaja.

– Hej, Kene – pobuni se Orzer. – Taj viski košta dvadeset dolara za bocu i dovozim ga čak iz San Antonija. Treba ga držati u ustima bar toliko da bi se osetio pravi ukus, čoveče!

– Moj želudac je najbolji degustator – odvrati Šefer i uputi se ka ormariću da naliže sebi još jednu čašu.

Holidej i Orzer samo srknuse. Namestivši se udobno u fotelju, Holidej upita – Šta imate na umu, Orzere?

Met pređe pogledom od jednog do drugog gosta i osmehnu se.

– Došao sam na ideju koja nam svima može doneti po koji dolar. Jeste li zainteresovani?

– Ne obilazi kao mačak oko vruće kaše, Met – brecnu se šerif. – Pređi na stvar.

– Dobro. Stvar je prosta. Obojica ste zapazili koliko ste interesovanje probudili onim nedovršenim takmičenjem

u mom dvorištu. Za nekoliko minuta okupilo se skoro pola grada.

– Pa? – upade mu u reč šerif, još uvek loše raspoložen. – Ništa ih nije koštalo da dođu.

Met Orzer se naže prema njemu:

– Tu smo, dabome! Ništa ih nije koštalo da vide dva vrhunska strelca kako gađaju metu. A da pretpostavimo kada bi, recimo, organizovali meč između vas dvojice? Meč s ulaznicama? Mislim da bismo zaradili dosta novca. Ja bih zaradio na kladionici, a vi možete podeliti novac od ulaznica. Šta kažete?

Šefer ga žmirkajući pogleda.

– Ja kažem: u redu. Šta ti kažeš, Dok?

Holidej je neko vreme razmišljao, zureći u svoju čašu i pušeci cigaru. Bio se zarekao da neće biti „cirkuski klovn“, ali želeo je da pomogne Džoan, što je značilo da mora pomoći Kenu. Slegnuo je ramenima.

– O-kej. Koliko mislite da će pasti, Orzere?

– Teško je reći, ali računam da će doći ceo grad.

– Kad mislite da se održi meč? – raspitivao se dalje Holidej.

– Pa... subota je najbolji dan.

– Da, i meni se to čini najbolje – složi se Šefer. – Šta ti kažeš, Dok?

– To je za dva dana. Mislio sam sutra da otputujem.

– Odložite putovanje za nedelju – navaljivao je Orzer. – Možete otići s punijim džepom.

Holidej se složi. – Zašto ne? Nikuda ne žurim.

– Kako ćemo podeliti nagradu? – raspitivao se šerif. – Šta je tvoj deo, Met?

– Ja snosim troškove organizacije i računam da uzmem polovinu prihoda od ulaznica. Opklade su moje. Vas dvojica podelite drugu polovinu prihoda kako hoćete.

– Pola-pola mi odgovara – reče Dok.

– Hej, to nije u redu – pobuni se Šefer. – Neka bude 70:30. Pobjednik treba da dobije više. Uostalom, ja znam da sam bolji od tebe, prijatelju, i ne nameravam da izgubim dvadeset procenata.

Džordžijanac zadrža ravnodušan izraz lica

– Da se rukujemo – reče Šefer i pruži ruku, koju Holidej prihvati. – Ti si svedok, Met.

Dok se u sebi namršti. Njemu nisu bili potrebni svedoci, već samo džentlenska reč.

– Onda ćemo se videti sutra – reče Šefer i ispi piće, a kada je Holidej zatvorio vrata za sobom, okrenu se ka Orzeru i upita. – Šta kažeš na jedan mali predujem, Met?

– Kažem da sam na gubitku svaki put kada te vidim, Kene. Ne, nema predujma. U stvari, dobro bi bilo da mi daš polovinu onog što dobiješ, kako bih smanjio svoja dugovanja...

Šefer stisnu usne.

– Fućka mi se na to, kućkin sine!

* * *

Met Orzer je dobro obavio svoj posao i u subotu ujutru ulice Renkina bile su

pune. Za strelšte je odabran najveći koral Bila Megrousa. Metova kladionica za barom bila je puna novca. Šefer je malo vodio ispred Džordžijanaca, jer je bio građanima poznat.

Holidej je bio iznenađen kada je video toliku gomilu i to svoje zapažanje saopštio je Orzeru, koji se znojio nad svojom knjigom za klađenje u blizini ulaza u strelšte. Ulaznica je stajala četvrt dolara za odrasle, a polovinu toga za decu. Izgledalo je da će koral biti dupke pun.

– Cena nije velika za razbijanje monotonije – objasnio je Orzer Džordžijancu. – Doći će i neke od dama.

– Što veselije, to bolje – primeti Dok i pošavši dalje, ugleda Džoan Šefer kako se oprašta od jednog muškarca i žene. Odmah joj je pošao u susret.

– Dobar dan, misis Šefer – pozdravio ju je. – Čudi me da ste došli.

– To je obična priredba i Ken ne bi voleo da dođem. Novac nam je potreban i ja ću glasno navijati za njega – osmehnula se Holideju. – Vi ćete biti u neravnopravnom položaju, mister Holideje. To mi je žao.

Džordžijanac se osmehnu.

– Neću biti sam... Sudeći po Orzerovoj kladionici, mnogi se uzdaju u mene. Želite li limunadu?

– Oh, rado bih popila nešto hladno!

Holidej ju je poveo prema strelštu i doneo dve čaše limunade. Dok su pili sladunjavo piće i smejali se, odnekud se odjednom pojavio Ken i uputio prema njima.

– Do vraga, Džoan, gde si bila? Svuda sam te tražio. Hajde, imam sedište

za tebe pored Brikfilda i njegove supruge. Met razgovara s njim o organizovanju još jednog meča. – Bacio je pogled ka Holideju. – Dok neće biti tu, pa ću morati sam da se takmičim. I znaš šta? Treba da se ponudiš da Brikfildovoj ženi sašiješ haljinu.

– Oh, Kene, ja više nisam tako vešta...

– Do vraga, on je samo trgovac! Ali slučajno je u njegovim rukama veliki novac. Možeš ti to, Džoan, hajde! Samo sedi pored njega i on će ti jesti iz ruke.

– Kene, ne sviđa mi se...

– Sto mu gromova, hoćeš li već jednom poći? – prasnu šerif i zgrabivši je za ruku, povede je prema mestu gde su sedeli trgovac i njegova žena. – Takmičenje samo što nije počelo...

Džoan se okrenu i kratko pogleda Džordžijanaca.

– Srećno, mister Holideje!

– Do vraga, ostavi se dobrih želja za njega – reče Šefer ne sasvim u šali.

– Trebalo bi da si na mojoj strani!

Holidej ležerno otpozdravi i isprati ih ozbiljnim pogledom. Šefer je skoro vukao svoju ženu i nešto uzbuđeno govorio, mlatarajući rukama. Džordžijanac je razmišljao o poslednjim Šeferovim rečima i ponašanju. Šerifovo držanje mu se sviđalo sve manje. Smatrao je da je daleko od pravog džentlmenskog i supružanskog ponašanja to što Šefer koristi svoju ženu za pribavljanje materijalne koristi. Ali nije se u to mogao mešati, jer to nije bila njegova stvar.

– Dame i gospodo – oglasio se bučno Met Orzer i podizanjem ruke zatražio

tišinu. – Molim za vašu pažnju! Ovo je najveći meč strelaca svih vremena koji se ikada održao u ovom gradu... – Sačekao je malo da se klicanje utiša i da se sporadična dobacivanja sasvim umire, a onda je nastavio – Pravila su prosta. Onaj ko bude postigao više pogodaka biće pobednik. Strelci će započeti gađanjem boca koje su postavljene na trideset metara. Onda dolaze karte, takođe na trideset metara. Zatim ćemo karte pomeriti još deset metara i cilj će biti sredina karte. Zatim još deset metara, s tim da se gađa u novčić, a ako ni tada ne bude pobednika, onda će se gađati novčić bačen u vazduh. Nastavićemo sve dok ne dobijemo pobednika, makar to trajalo i celi dan.

Začu se odobravajući žamor gomile.

– U međuvremenu, možete se poslužiti osvežavajućim pićima – nastavio je Orzer. – Ne zaboravite ni moj salun, koji je tu odmah iza vas otvorio pod šatorima specijalne tezge. Gospodo, viski je hladan kao led!

Ove reči propratilo je dodatno klicanje i glasno odobravanje, koje se nastavilo kada su Ken i Dok izašli na teren. Prišli su liniji odakle se gađalo, koju im je pokazao Met Orzer.

Pre nego što su poklici publike potpuno zamrli, koltovi obojice takmičara su zaplamteli i uspravno postavljene boce rasprštale su se s ograde na koju su bile postavljene. Masa je neprekidno klicala dok su strelci ponovo punili revolvere. Orzer je iz sveg glasa vikao, saopštavajući da su takmičari zasad

postigli isti broj bodova, ali ga od prevelike vike i galame niko nije čuo.

Strelci su vratili revolvere u futrole i premestili se prema bocama položenim na bok, koje su bile postavljene na levoj strani. Ken je prvi pripucao. Njegovi kuršumi probili su dno četiri boce, ali su razbili grlić sledeće dve. Gomila je opet zaklicala.

Onda je Holidej potegao revolver i pripucao. Uspeo je da razbije dno pet boca, ali je njegov poslednji hitac otkinuo jedno grlo. To mu je donelo bod prednosti.

Šefer se namršti. – Trebalo bi računati i brzinu – primetio je.

– Danas ne, Kene. Samo preciznost.

– Morali smo to prethodno utvrditi. Mislio sam da je važno potegnuti i pucati što brže.

– Dobro, sad znaš, Kene – odvratio je Dok kratko.

Šefer se okrenuo i oštro dobacio čoveku koji je držao karte.

– Požuri da namestiš te karte, Loni!

Mladi kauboj pohita da ekserčićima prikuca niz karata za drvenu ogradu. Pritom se pokazao nespretnim i dok je radio ispustio je dve karte. Šefer je na to negodovao nestrpljivo, obasuvši ga grdnjama. Kada su sve karte bile prikucane, on je potegao revolver ne čekajući da se Loni udalji. Mladić je uplašeno kriknuo i bacio se u prašinu, licem okrenut zemlji. Pokrio je glavu rukama dok su iznad njega prštali komadići otkinutog drveta, što je izazvalo smeh posmatrača.

Ken Šefer je jednu kartu kompletno razneo sa šest pogodaka. Osmehnuo

se uglom usana kada je Loni potom skočio i kao bez glave pobegao s opasnog mesta. – Sledeći put ću biti brži – rekao je, puneći revolver. Onda se okrenuo ka sledećoj prikucanoj karti i nju takođe izbušio se šest rupa. Namignuo je Holideju.

– Hajde da vidim da li ćeš me stići.

Dok je nanišanio i postigao manji broj poena. Izrešetao je prvu kartu sa šest pogodaka, kao i drugu, ali je na drugoj kuršum pogodio samu ivicu karte.

Šefer se počeo šepuriti kad je u ovoj rundi proglašen za pobednika. S obzirom da je Dok dobio prvu rundu, sada su imali isti broj bodova.

Sledeća runda bila je gađanje u centar keca pika. I tu su bili jednako uspešni, mada je Šefer tvrdio da je jedan Dokov pogodak bio malo izvan centra. Sudije se međutim rekle da nije, pa je i ova runda proglašena nerešenom.

Posle toga na ogradu su stavljeni metalni novčići i obojica takmičara su pogodila tačno u centar svih šest novčića. Opet je proglašena mrtva trka.

Onda je Met Orzer uzeo u ruku srebrne dolare i počeo jedan po jedan da baca u vazduh. Šefer je ciljao prvi i novčić je, vrteći se, pao na drugu stranu ograđenog prostora, ulubljen i savijen tamo gde ga je kuršum pogodio.

Holidejev prvi novčić leteo je kroz vazduh znatno duže i pao je samo nekoliko metara od mesta gde je bačen. Novčić je pogođen tačno kroz centar.

Kenov sledeći novčić pao je isto tako, takođe probušen kroz sredinu... Holidejev sledeći novčić bio je samo malo zakačen po rubu. Kenov poslednji nov-

čić imao je po sredini široku ogrebotinu, a Holidejev je opet bio zakačen negde po rubu...

Vlasnik saluna je pokupio novčiće i zavrteo glavom. Onda je podigao ruke, tražeći tišinu.

– Dame i gospodo – objavio je potom – moram da proglasim nerešen rezultat. Možda ćete mi predložiti da nastavimo s gađanjem, ali ja ću vam na to odgovoriti da možemo bacati novčiće uvis do Božića, a i dalje nećemo dobiti porednika. Slažete li se s tim?

Gomila je zaklicala, a čuli su se i povici: „nerešeno”, „nerešeno”.

Onda je Šefer potegao revolver i ispalio tri hica uvis. Galama se polako stišala. Ken pogleda Doka i viknu.

– Ja se ne slažem! Svi moji novčići bili su pogođeni u sredinu. Met to može potvrditi. A dva novčića koja je Holidej gađao samo su okrznuti. Drugim rečima, on je zamalo promašio cilj. Na osnovu toga mogu da kažem kako sam bolji strelac! Šta vi kažete?

Nastala je vika, povici, klicanje i opšta zbrka, jer su se mišljenja razilazila. Jedni su tvrdili da je Šefer porednik, a drugi su to osporavali. Orzer je pogledao Holideja i slegnuo ramenima. Uvidevši kako će on sam morati doneti odluku, Džordžijanac je izvuкао revolver i takođe ispalio tri metka u vazduh.

Zavladala je potpuna tišina.

– Voljan sam da prihvatim da je Ken bolji strelac od mene. Nagrada mi nije važna. Ali ljudi, koji su se kladili na mene, imali su poverenja u moje sposobnosti i ja ne mogu da ih izneverim.

Zato mislim kako je jedini način da se odluči ko je porednik još jedna runda takmičenja. Bacićemo još po tri novčića i ko bude precizniji taj je poredio.

Gledaoci su se složili. Novčići su bačeni u vazduh i oba takmičara su pripucala. Ken je pogodio sva tri novčića, a Holidej je jedan promašio.

Masa je bila zadovoljna, a niko, pa ni sam Džordžijanac nije znao da li je treći novčić promašio slučajno ili namerno.

Holidej se okrenuo svom protivniku i čestitao mu.

– Nemoj da te neuspeh zabrine, Dok – uzvratio je galantno Šefer. – Bio si odličan.

– Ja sam zadovoljan – rekao je Džordžijanac i okrenuo se Metu Orzeru. – Svratću večeras do vas da uzmem dobitak.

Onda se okrenuo da pođe. U tom trenutku ugledao je Džoan Šefer, koja je stajala pored debelog vlasnika trgovine i njegove žene. Bila je bleđa, ali mu se osmehnula. On joj je uzvratio osmehom i udaljio se kroz gomilu, koja je i dalje klicala. Ta žena je zaslužila svaku žrtvu, zaključio je.

Odlučio je da te noći napusti Renkin. U dubini duše strahovao je da ako ne ode odmah može da se desi nešto što će zakomplikovati njegovu sudbinu... i sudbinu Džoan Šefer.

* * *

Posle ručka Džordžijanac je doneo odluku: kada naplati nagradu od Meta Orzera otići će iz grada. Iznos nije bio veliki, ali bez obzira koliki, lako je za-

rađen i, što je najvažnije, bez ikakvog rizika. To mu se sviđalo, ali ipak nije želeo da uzme učešće u još nekoj takvoj cirkuskoj predstavi, kako je to nazivao. Sem toga, nije mu se dopalo kako se Šefer ponašao kako bi za sebe prigrabio lavovski deo dobitka.

Nije tačno znao koliko će dobiti, ali verovao je da će njima bar pokriti troškove, uključujući i njegov dodatni prilog za ćerku Džoela Ostina.

Još nije bio jasno odlučio šta će u budućnosti da radi. Po glavi mu se motala ideja kako bi mogao negde otvoriti sopstvenu kockarnicu. Ali za to je trebalo imati dosta novca. Najmanje desetak hiljada dolara, koje, naravno, nije imao. Male su mogućnosti bile da brzo i lako zaradi toliku svotu. Ma koliko je bio hladnokrvan, vešt i pronicljiv za kockarskim stolom, igrao je s promenljivom srećom i zarađivao je onoliko koliko mu je bilo potrebno za udoban život i povremen boravak u sanatorijumima. Štedeti od sitnih dobitaka nije imalo smisla.

Neki ljudi su se odlučivali na nove poduhvate, menjali zanimanja, posvećivali se sigurnijim poslovima i u tome uspevali. Ali on ne. Za njega to nije imalo smisla. Njega je bolest naterala da napusti rođenu Džordžiju i uspešnu karijeru zubara, tražeći leka u suvoj klimi Dalekog zapada. Živeći rizično dugi niz godina, avanturizam i kockanje je postala njegova druga priroda. Ali dokle će to trajati? Već punih deset godina kockao se sa životom i preživljavao. Ali jednoga dana, probudeće se njegova zla kob i bolest će uzeti svoj

danak. A za taj trenutak se morao pripremiti...

Otišao je do gradske štale i saopštio štalaru da posle večere odlazi, te da mu njegov verni crno-beli ždrebac Mig bude spreman pred zalazak sunca. Zatim se vratio do saluna i raskrilivši pomična ulazna vrata ušao u salun, ispunjen alkoholnim isparenjima i duvanskim dimom.

Za jednim stolom u uglu sedeo je Ken Šefer i igrao poker u velike svote. Partneri u igri su mu bili četvorica građana, uključujući i debelog vlasnika trgovine. Holidej nije hteo da im se pridruži već se uputio pravo prema šanku. Naslonivši se na njegovu uglačanu površinu, dao je rukom znak barmenu da priđe.

– Je li Orzer tu? – upitao ga je.

Bič je pokretom oznojene glave pokazao prema vlasnikovoj privatnoj kancelariji iza šanka. Dok klimnu glavom, uputi se preko prostorije i pokuca na vrata.

– Da? – začu se iznutra Metov glas.

– Dok Holidej.

– Uđite, mister Holideje!

Džordžijanac je ušao i zatvorio vrata za sobom. Iznenadio se koliko je dobra zvučna izolacija sprečavala da se buka iz saluna i tu čuje.

– Izgleda mi da danas popodne imate neke vrlo bučne goste, mister Orzere – primetio je.

– Jeste – potvrdi vlasnik saluna. – Piće se toči kao da se približava strašno sušan period. – Osmehnuo se zadovoljno. – Pretpostavljam da ste došli po vaš deo novca?

Holidej je klimnuo glavom. Orzer priđe metalnoj kasi u uglu i vrati se s kovertom, koju je stavio pred svog posetioca.

– Sto tri dolara i nešto sitnine. Nije mnogo, ali u svakom slučaju nije ni loše za prvi put. Sledeći put planiram da naplaćujem ceo dolar za ulaznicu, pa će biti i više novca. Ali prvi put smo morali biti jevtini.

Neće biti više nikakvog vašarskog cirkusa, pomisli Holidej, ali tu misao zadrža za sebe. Glasno reče.

– To baš nije ono što ste računali da ćemo dobiti, mister Orzer. Nije, zapravo, mnogo važno, ali očekivao sam više.

Orzer promeni izraz lica i bespomoćno raširi ruke.

– Pa, znate šta. Imali biste više da je drukčije podeljeno. Ja sam predlagao pola–pola, ali vi ste pristali da sedamdeset procenata ode Kenu...

Holidej se osmehnu krajičkom usana: – Ne brinite za to. Znam na šta sam pristao i zašto. U svakom slučaju, nisam se mnogo mučio. – Stavio je kovertu u unutrašnji džep sakoa.

– Hvala na saradnji, Orzere. Ja inače ne volim da izigravam cirkuskog klovna, ali ovo nije bilo strašno.

– Kuda nameravate da se uputite?

Džordžijanac slegnu ramenima:

– Ne znam. Naći ću nešto.

– Možda negde ima gužve među stočarima. Tamo bi umešni ljudi bili na ceni.

– Mislite: revolveraši?

– Pa, tako nešto. To je jedan od načina da se brzo i lako zaradi novac.

– Ili nadgrobni spomenik.

– To je druga nagrada. Valja ciljati na prvu – osmehnuo se Orzer. – Uostalom, to je vaša stvar. Meni je žao što odlazite. Ali... vi najbolje znate šta je za vas dobro. Adios i mnogo sreće!

– Hvala – odvrati Džordžijanac i posle kratkog oklevanja prihvati pruženu ruku. U tom trenutku začulo se kucanje na vratima i u sobu žurno upade neki čovek, brišući znoj s čela.

– Izvinite što ovako upadam, gazda – rekao je – ali imamo mali problem...

– Kakav problem?

Čovek pogleda Holideja.

– Ja upravo odlazim – reče Džordžijanac i krenuvši prema vratima, mahnu rukom.

– U čemu je stvar? – upita Orzer ponovo.

Dok je Holidej otvarao vrata, čovek je rekao.

– Ken Šefer. Izgubio je sve i traži od mene da primim priznanicu umesto novca, ali ja sam rekao da se vi morate saglasiti.

– Vraga ću se saglasiti! – prasnu vlasnik saluna. – Ionako mi već dosta duguje.

Holidej se okrenu i pogleda čoveka koji je ušao.

– Kažete da je šerif već izgubio dvesta dvadeset dolara?

Čovek klimnu glavom.

– Da. I to u poštenoj igri. Nije bilo nameštanja, mister Holideje, kunem vam se! Od prvog trenutka je počeo da ga bije maler, ali on nije hteo da preki-
ne. Stalno je duplirao ulog... i gubio je dok trepneš, časna reč.

Džordžijanac izađe iz kancelarije i zakoračivši u salun, uputio se prema stolovima za poker. Orzer je užurbano pošao za njim, praćen svojim zbunjanim službenikom.

Igrači su sedeli oko stola ćutljivi i napeti, a ispred svakog od njih ležale su karte okrenute licem nadole. Čekali su da vide hoće li priznanica Kena Šefera biti prihvaćena ili ne. Ken je izgledao kao da je dosta popio. Oko usana mu se ocrtavala bora, a u očima bes i pretnja. Pogledao je Džordžijanca, ne menjajući izraz lica.

– Kako ide, Kene? – upita ga Dok.

– Dosta dobro. – Reči je jedva prevadio preko jezika. Onda je mahnulo Holideju da pride bliže. Džordžijanac saže glavu i Ken mu došapnu. – Imam odlične karte. Treba mi samo nešto kredita.

– Nećeš ga dobiti – obavesti ga Holidej. – Orzer kaže da neće prihvatiti još jednu priznanicu.

Šerifovo lice se za trenutak izdužilo i oko usana su mu se usekle duboke bore. Iskolačenih očiju upiljio se u vlasnika saluna, koji je lagano odmahnuo glavom. Šefer položi šake na ivicu stola, spreman da ustane – Slušaj, Orzere, ti si jedan običan smrdljivi kockar-prevarant. Trebalo je...

Dok ga gurnu nazad u stolicu – Polako, Kene – reče. – Napravio si već dovoljno veliku budalu od sebe.

Šerif ga preseče pogledom:

– Ko to kaže?

– To vidi i slepac, Kene. Svaki čovek, koji je toliko lud da za sat-dva prokoc-

ka dva stotine dolara i posle toga još traži kredit, mora biti budala.

Ken odgurnu Džordžijančevu ruku s ramena i ustade, a stolica na kojoj je sedeo sruši se s treskom iza njega. Ostali igrači se žurno izmakoše u stranu, ali je Orzer prišao s osmehom da bi izgladio incident – Čujte, gospodo, kako bi bilo da popijemo nešto na račun kuće pa da se posle toga razide-mo?

– Idi dođavola – promumla šerif i okrenu se ka Holideju. – Pretpostavljam da ti nisi potrošio tvoj deo?

– Ni centa.

– Šta kažeš onda na to da me ti finansiraš? Ako imaš taj novac i još nešto što si doneo sa sobom možemo ih očistiti, Dok. Imam u rukama odlične karte. Pogledaj!

Okrenuo se i pružio ruku da dohvati karte, ali onda opazi da su mu partneri odustali od igre i njihove karte ležale su razbacane po stolu. Šefer stisnu zube, kao da će nekoga ugristi i tresnu pesnicom o sto.

– Sto mu gromova! Imao sam karte bolje nego ikad! Četiri keca! Ko ih je, dođavola, ovako razbacao? Časti mi, ja ću ga...

Dok ga uhvati za lakat – Hajde, manito, Kene. Častiću te viskijem i ispratiću te do kuće. Želim da se oprostim od Džoan pre nego što odem.

– Odlaziš? Znači da mi na tvoj način stavljaš do znanja kako me nećeš podržati?

– Pa nema svrhe, je li tako? Karte su razbacane, a ko će sada deliti ispočetka? Hajde bolje da popijemo nešto!

Šefer istrže ruku.

– Ne želim da me ti častiš!

– Dobro. Inače više nema pića na kredit, Kene – umeša se Orzer, iskoristivši kratki predah. – Stigao si do vrha zaduženja.

– Ah, ti! Trebalo bi da ti zatvorim salun zato što ne održavaš red i čistoću. Nemoj misliti da ne mogu! Zakon je na mojoj strani.

Orzer je pocrveneo.

– Odvratna prostačino! Posle svega što sam ti učinio i trpeo od tebe, ti se tako ponašaš... i to u mom baru.

– Videćeš da ću ti ga zatvoriti!

– Kene, praviš gluposti – umeša se Dok promuklim glasom. – To ne liči na tebe. Izadimo napolje, na vazduh i dok dođemo do tvoje kuće...

– Sklanjaj tvoje proklete šape s mene! Nazivaš sebe mojim prijateljem, a nećeš da me podržiš. Pa dobro! Možeš i ti da ideš dođavola!

Rekavši to, šerif posrnu. Holidej je pružio ruku da ga pridrži, ali Šefer odgurnu njegovu ruku, a onda ga nadlanicom udari po licu. Holidej se zatureturao i iznenađeno pogledao. Šefer je izgledao kao da tog trenutka želi da se otrese svih muka koje su se godinama gomilale u njemu. Odgurnuo je nogom stolicu koja mu se našla na putu, jurnuo na Holideja i zamahnuo prema njegovoj glavi. Dok je pokušao da eskivira, ali nije uspeo. Ošamućen, pao je na jedno koleno i Šefer mu zada još jedan udarac, ovaj put kolenom u glavu. Dok se pružio i pritom oborio nekoliko stolica, a Ken mu odmah zatim zada i udarac nogom u rebra.

Ogorčen, Džordžijanac se okrete na leđa, dohvati šerifa rukama za čizme i iz sve snage poteže. Šefer je kriknuo i očajnički zaskakutao na jednoj nozi, u nadi da će održati ravnotežu. Holidej podvi jednu nogu da bi imao bolji oslonac, potegnu ponovo i šerif se prvo prući po stolu, a onda se otkotrlja i pade na pod. Odmah je, međutim, skočio na noge, još dok je Džordžijanac ustajao. Jurnuo je, vitlajući pesnicima. Svom snagom je nastojao da razbije Holidejev gard, sipajući kroz stisnute zube bujicu kletvi i psovki. Holidej je zadobio jedan udarac u bradu, ali se odmah pognuo i čelom pogodio Kena u lice.

Šerif je zastao kao ukopan i zatrep-tao. Dok je to iskoristio i zadao mu udarac u pleksus, od čega je ovaj ustuknuo nekoliko koraka. Džordžijanac krenu za njim. Plasirao mu je još jedan udarac u bradu, od kojeg je Kenova glava poskočila kao da će poleteti s ramena. Šerif počeo da se tetura, trudeći se da ostane na nogama, ali ga Holidej dohvati levom rukom za rame, okrete ga k sebi i svom snagom ga raspali desnom pesnicom po licu.

Mlatarajući rukama, Šefer polete ka zemlji. Gomila je zaurkala i uzmakla kako bi borcima oslobodila prostor za tuču. Ali šerif je već bio grogi, jer se vrlo lagano digao na ruke i noge, a onda se ispravio na jedno koleno i tako zastao. Holidej mu je prišao, dograbio ga za košulju i silom ga uspravio, a onda mu desnom rukom iz sve snage zadao završni udarac.

Košulja se pocepala, a dugmad na njoj su se pokidala. Krv linu Kenu iz nozdrva i on se sruši na tle kao posećen. Džordžijanac je stao iznad njega i počeo da siše povređenu pesnicu. Iza šanka je izašao barmen s vedrom vode i Dok poprskao Kena po licu. Ovaj kratko udahnu vazduh i sede na pod, tresući glavom.

Obojica su zadihano dahtali. Dok odgurnu stolicu u stranu i pruži ruku kako bi pomogao Kenu da ustane. Šerif prevalja psovku preko naduvenih usana i udarcem nadlanice odbi pruženu ruku. Ustao je s naporom, ali čim se našao na nogama mašio se revolvera.

Posmatrači su uplašeno kriknuli i poskočili u zaklon iza stolova. Uhvaćen na prepad, Dok se sa zakašnjenjem mašio svog kolta ali su njegov i šerifov revolver istovremeno izleteli iz futrole. Cevi su se uperile prema cilju i tišinu je preseklo resko, metalno zapinjanje obarača.

Svi su se sledili.

Trebalo je da samo jedan od dvojice pusti palac i obarač bi pogodio kapsulu. Jedan od boraca bio bi mrtav.

Onda se neko u gomili pomerio i stolica je zagrebala pod. Taj šum kao da je prekinuo ukletu atmosferu i oba protivnika se trgoše i spustiše obarače, a onda pružiše ruku s oružjem niz telo.

– Za dlaku – odahnu Džordžijanac, vraćajući revolver futrolu.

Šerif kurtoazno klimnu glavom i takođe vrati kolt. Oko njih su se već tiškali ljudi, cokući od čuđenja.

– Sto mu muka, jeste li videli? – rekao je jedan i glas mu je jasno odjeknuo u prostoriji. – Ni delić sekunde razlike! A bili su obojica zadihani od tuče. Da su tek bili sveži, to bi bilo nešto što vredi videti! Šefer protiv Doka Holideja! To bi bio pravi meč.

Posle tih reči nastao je živi žagor. Met Orzer je pogledao dvojicu protivnika, koji su podozrivo merili jedan drugoga. – Biće! – doviknuo je barmenu. – Posluži pićem Kena i mister Holideja!

Džordžijanac se galantno pokloni umesto odbijanja.

– Cenim vaš gest, ali čast primam samo od proverenih prijatelja – rekao je.

Šefer obrisa nadlanicom krvave nozdrve, zgrabi besno šešir, koji mu je neko dodao i reče. – Zadrži za sebe svoje smrdljivo piće. – Okrenuo se i ljutitim korakom prošao kroz gomilu, koja mu je žustro načinila prolaz. Ispruženim rukama razdvojio je dvokrilna vrata i izišao.

Dok nabra obrve i prišavši šanku poruči brendi. Srknuo je gutljaj i zagledao se u svoj lik u ogledalu.

– Mislio sam da ćete vas dvojica konačno rešiti ko je brži – reče neko od prisutnih, vrteći glavom.

– I meni se tako činilo – priznao je Džordžijanac. Zatim je ispio piće do kraja, spustio novac na šank i mahnio Biču u znak pozdrava.

– Adios, mister Holideje! I srećno! – otpozdravi ovaj.

Holidej se uputi kroz gomilu, ali ga Orzer uz put zadrža. – Zar ste stvarno rešili da „dignete jedra”?

– Mislim da je vreme.

– Pa jeste. Ken ume da bude vrlo nezgodan kada mu dođu bube. Drago mi je što ste se na vreme zaustavili.

– Zažmirivši, pogledao je Džordžijanaca – Kao što reče onaj čovek, bilo bi vrlo zanimljivo videti vas i Kena jednog naspram drugog. Bio bi to mnogo, mnogo veći meč nego gađanje u metu.

Holidej ga hladno pogleda. – Zbogom, Orzere – izgovorio je poluzatvorenih usta i okrenuvši se, izašao iz saluna.

Na ulici nije naišao na Kena. Pitao se da li bi bilo pametno da ode da se oprostí od Džoan. Možda je Ken otišao kući i kako se još nije bio ohladio, moglo bi među njima doći do reči zbog gubitka novca, a možda i do nečeg goreg. S jedne strane, nije želeo da napusti grad bez „zbogom”, a s druge, nije želeo nikakav novi sukob s Šeferom. Sukob u salunu bio je žestok, za dlaku je izbegnuta pucnjava, a to je bio znak da je njihovo obnovljeno poznanstvo bilo greška. Prijateljstvo, ako je ikada postojalo, bilo je ozbiljno uzdrmano.

Odlučio je da uzme konja i da se na putu iz grada samo na kratko zaustavi ispred kuće Šeferovih i Džoan poželi zbogom. Prešao je ulicu i uputio se ka štali, gde je zatekao štalskog momka, koji je palio svetiljku.

– Malo sam poranio – rekao je Džordžijanac, prilazeći.

– U redu je, mister Holideje – odvrati štalar.

– Konj je spreman. Ah, da, jedan čovek vas je ranije tražio!

Holidej zastade na vratima.

– Koji čovek?

– Ne znam. Pitao je samo da li ste u gradu i ja sam mu rekao da jeste, ali ako želi da nas vidi mora hitno da vas potraži, jer odlazite posle večere.

– Znači, bio je neki došljak?

– Da. Nikada ga ranije nisam video. – Štalar naglo nabra obrve – Jesam li nešto pogrešio?

– Ne, ne, sve je u redu. Pretpostavljam da će me naći ako sam mu zaista potreban.

Holidej je pošao prema svom konju. Onda je s tavana za seno odjeknuo nečiji glas i Dok zastade kao ukopan.

– Ja sam taj koji te traži, Holideje! Trebalo je da me dokrajčiš tamo, u kanjonu.

Bio je to glas Berija Zinde.

Holidej se munjevito okrenuo, kleknuo na jedno koleno, potegao revolver i ispalio hitac ka tavanu. Zgrčen pored ruba tavana, s kratkom dvocevkom u ruci, Zinda se od udara kuršuma zaneo unazad. Udar kuršuma bio je tako jak da je udario glavom o nizak krov iza sebe. U istom trenutku grmnula je njegova dvocevka i Holidej poskoči i zatetura se unazad u jedan boks, uplašivši konja koji je njisnuo i uspravio se na zadnje noge.

Zindino telo ostalo je da visi presamićeno preko ivice tavana. Štalar potrča da vidi ko je to. Dok Holidej je hramajući izašao iz štale, leve ruke opuštene pored tela, rukava poderanog na dva-

naestak mesta. Niz ruku mu se slivao mlaz krvi.

– Sto mu muka! Jeste li... čitavi? – povika štalar. Kunem vam se da nisam znao da je tamo gore, mister Holideje!

– U redu je... Mislio je da mi nešto duguje.. Izgleda mi da ću morati da odem do lekara. Nisam teško povređen, ali osećam da me je zakačilo po boku...

– Čoveče, imali ste sreće... I bili ste brzi – rekao je štalar kada je gomila ljudi nahrupila u štalu da vidi šta je razlog pucnjave. – Nikada nisam video nekoga da brže poteže, uključujući i Kena Šefera.

Holidej se, kroz grupu ljudi koja je o tome žučno raspravljala, probio i uputio prema lekarevoj kući.

Met Orzer je stajao pozadi grupe. Prateći pogledom Džordžijanaca, koji se lagano udaljavao, vlasnik saluna se zamišljeno češkao po uhu.

* * *

Lekar je dobro znao svoj posao. Vešto i brzo izvadio je dvadeset pet olovnih kuglica iz Holidejeve ruke i bočnog dela grudi i slabina. Tri kuglice su se zarile dosta duboko, tako da je rana morala da bude prosečena i očišćena. Pošto je stavio poslednju kopču, doktor se izmakao korak i zadovoljno pogledao svoje delo. Zatim je stavio komad gaze i zategao ga zavojem i flasterom.

– Tako... to bi trebalo lepo da drži dva-tri dana. Dođite opet u ponedeljak da ponovo pregledam ranu. Sada sve

izgleda dobro, a kopče ćemo skinuti za pet dana. Dotle će rane zaceliti.

– Do vraga, doktore, do tog vremena trebalo bi već da budem daleko odavde. – Holidej pokretom ramena bolje namesti poderanu košulju.

– Ako držite do mog saveta nećete se nikuda kretati bar još dva dana, mister Holideje. Morao sam dosta duboko da zasečem tkivo kako bih dopro do one tri kuglice i ako kopče popuste rana će se otvoriti. Ne bih voleo da budem odgovoran ako infekcija prodre duboko u ranu. Moglo bi biti vrlo opasno.

Džordžijanac steže zube i nastavi da zakopčava košulju.

– Je li vam baš toliko važno da odmah otputujete? – upita ga lekar.

– Nije.

– Onda mislim da bi bilo najpametnije ako biste lepo ostali u gradu mirujući dok ne dođe vreme za skidanje kopči. Ne preterujem kada vas upozoravam na infekciju i trovanje krvi.

Džordžijanac uzdahnu – Video sam tri čoveka koji su umrli od trovanja krvi, doktore. Više bih voleo da brzo umrem ako do toga dođe. Brže i lakše. Prema tome, ostaću neki dan u gradu. Nadam se da će biti dovoljno mesta u hotelu. – Osmehnuo se. – Koliko vam dugujem?

– Isplatićete me kad skinem kopče. Evo, uzmite ovu tinkturu joda i natopite rane dva puta dnevno kako biste se osigurali da ne dođe do infekcije. I dođite kod mene u ponedeljak.

Izašavši iz ordinacije, Holidej se uputi ka hotelu.

– Časna reč, mister Holideje – dočekao ga je portir na recepciji – voleo bih da sam bio tamo da vidim kako ste pripucali na onog zlikovca!

Dok uze ključ. Duboko je udahnuo pre nego što se sagnuo da uzme svoju torbu od krokodilske kože. Portir se uzvrpoljio u želji da mu pomogne.

– Pustite, nije potrebno. Ako baš želite da mi pomognete, pošaljite nekog da mi donese drugu košulju i odelo.

Ušavši u sobu, Dok spusti na postelju, pa se i sam spusti pored nje, trljajući blagim dodirima rane. Imao je mnogo sreće što je ostao živ. Da Zinda nije nepotrebno utrošio nekoliko sekundi na objašnjavanje mogao ga je preseći nadvoje i on ne bi ni znao šta se dogodilo.

Bio je na rubu smrti. Za manje od jednog časa dva puta ju je za dlaku izbegao. Ken ga je zatekao nespremno, jer se nije nadao da će ovaj na njega potegnuti revolver. On sam je Kena računao u ljude na koje nikada neće dići ruku. Zašto je tako mislio nije mogao reći, jer ni sam to nije znao. Između njih dvojice nije postojalo veliko prijateljstvo, a čak i da jeste, ne bi to bilo prvi put da prijatelji pod paklenim uticajima sa strane dograabe oružje.

Nije palio svetiljku. Ležao je u zamačenoj sobi, dremajući. Onda je neko pokucao na vrata. Bio je to portir s novom košuljom i odelom. Dok traži da mu pošalju toplu vodu. Zatim se oprao, obrijao i obukao novo odelo. Odmah se osetio malo bolje.

Onda je naišao Ken Šefer. Odgurnuo je vrata, koja su se širom otvorila i

osmehnuo se kada je Holidej pružio ruku ka koltovima koji su se nalazili na stočiću.

– Smiri se, amigo! Trebalo je da kucam.

– Tačno – potvrdi Dok, zakopčavajući opasač s koltom i pričvršćujući futrolu od sjajnog telećeg boksa za butinu.

– Došao sam u službenu posetu – objasni Šefer. – Zbog obračuna u štali. Čuo sam da te je Zinda potkačio snopom iz sačmare.

– Jeste. Nekoliko kuglica. Ništa ozbiljno.

– Znači da ćeš još neko vreme ostati?

– Kopče vadim u roku od pet dana.

– A onda?

Holidej se namršti i neodređeno odmahnu glavom – Odlazim. Ima li tvoje pitanje neke veze s tvojom službenom posetom, Kene?

– U stvari nema. To je svršeno. Morao sam da te vidim kako bih u izveštaju napisao da sam te saslušao. Zaboravi Berija Zindu. Trebalo je da ga neko sredi već mnogo ranije. Onda... nemaš neki određeni plan, Dok?

– Nemam. Ali, čuj, Kene, šta to hoćeš od mene? Šta se krije iza tih pitanja?

Šefer uzdahnu i skljoka se na ivicu kreveta. Palcem je odgurnuo šešir ka potiljku i lagano digao pogled – U pravu si: povod postoji. Met Orzer mi je... dao jedan predlog.

– Kakav predlog?

– Da se održi još jedan meč. Između tebe i mene.

Holidej odsečno odmahnu rukom – Nema ništa od toga, Kene. Ne isplati

se. Šta je to stotinu dolara? U srećnim okolnostima ja to uhvatim u jednom deljenju. Nisam zainteresovan za gađanje u metu.

– Ko govori o meti? – upita Šefer tihim glasom. – Rekao sam: meč između tebe i mene.

– Molim? Kako to misliš? Ne misliš valjda na obračun nas dvojice?

Šefer je malo oklevao, a onda potvrdno klimnuo glavom.

– Pa... pa ti si potpuno lud! Zar da od ljudi naplatimo novac što ćemo im pružiti priliku da gledaju kako se ubijamo?

– Tako je. Ovo ti je jedinstvena prilika. Možeš proputovati pola Sjedinjenih Država, a da ne zaradiš toliko novca koliko bi ovde zaradio za pet minuta.

– Ili završio na ovdašnjem groblju.

– Bojiš se smrti?

– Lagao bih ako bih rekao da se ne bojim. Ali to nije glavni razlog mog odbijanja.

– Šta te onda muči?

– Muči me to što ne želim da budem cirkuski klovn u igri u kojoj je ulog život!

– A zar se dosad nisi praktično stalno kockao sa svojim životom? Kao i ja. Nisam drugo radio nego iznajmljivao svoj revolver, rizikujući glavu i stalno navlačeći na grbaču nove izazivače, željne slave.

– Misliš da na onog ko bi u našem međusobnom dvoboju pobedio, ne bi navalili rojevi novih izazivača?

– Pobednik će imati pun džep dolara i moći će da ode kud hoće. Orzer i

Brikfild garantuju, zapamti, garantuju pobedniku pet hiljada dolara! Toliko zelem baca na gomili nisi nikada video.

Džordžijanac ga pogleda sažaljivo. Čutao je. To je očigledno nerviralo Šefera više od svega.

– Hoću da znam tvoj odgovor, Dok – rekao je. – Treba mi novac, gomila novca da bismo Džoan i ja mogli otići odavde. I zato hoću odgovor.

– Imaš, znači, planove za budućnost?

– Postoji još gradova i krajeva sem Renkina. Želim da taj svet pokažem Džoan.

– Zna li ona za meč?

– Još ne. Ali reći ću joj.

– Lepo od tebe.

– Naravno. Onda... pristaješ?

– Ne.

Shvatao je on Šefera. Bio je već upola promašen čovek i samo veliki dobitak mogao ga je spasti od potpune propasti. A dvoboj mu je davao nadu za to.

Dok je, međutim, imao drukčiji pristup životu. On je znao da su čovekovi prohtevi uvek veći od njegovih stvarnih mogućnosti. Sklad između želja i mogućnosti čovek je mogao naći jedino u sebi.

– Reci Orzeru da ne prihvatom – reče.

Šerif se smračio i ruka mu je i nehotice pošla prema revolveru. Kroz stisnute zube procedio je s mržnjom.

– Je li to tvoja poslednja reč?

– Jeste.

– Znaj da ti to neću oprostiti! Lišavaš Džoan svega što bi morala imati

i preko toga neću preći. Ali nemoj misliti da ćeš se izvući! Razglašiću da si pristao na dvoboj, a ako me demantuješ ili ako pobegneš, ubiću te kao psa. Niko do sada nije uspeo da me izigra, pa nećeš ni ti!

Rekavši to, Šefer izjuri iz sobe i Holideju je u ušima još dugo odzvanjao bat njegovih čizama u hodniku. Shvatio je da je u Kenu stekao smrtnog neprijatelja.

* * *

Salun se otvorio posle nedeljne propovedi u crkvi i građani pohitaše da utole žeđ. Šerif je stigao prvi do šanka, a oko njega se okupila gomila radoznalaca, zapitkujući ga o predstojećoj borbi. Kada je saopštio da namerava da pre dvoboja vežba s revolverom, upitali su ga mogu li to da posmatraju. Ken nije odgovorio odmah, ali počašćen s nekoliko čašica, razvezao je jezik. – Ko plati četvrt dolara može posmatrati koliko hoće – saopštio je ideju koja mu je iznenada pala na pamet. Onda je namignuo vlasniku saluna – Taj novac je samo moj, Met.

– U redu, Kene.

Zadovoljan, šerif se odgegao iz saluna kući. Džoan ga je sačekala stojeći. Na sebi je još imala prazničnu haljinu. Čutala je, a oči su joj bila crvene.

– Šta je? Nešto nije u redu? – upita je Ken, otkopčavajući okovratnik košulje i prsluka. – Pomozi mi da skinem ove proklete čizme.

Nije se ni pomakla. A onda ga je zapitala.

– Kako si mogao, Kene?

– Kako sam mogao... šta?

– Ne izigravaj naivčinu, Kene Šefere! Znaš dobro o čemu je reč. Jedino ja u gradu nisam znala dok mi to nije rekla gospođa Brikfild posle službe u crkvi. Kako si samo mogao... I kako je Dok Holidej mogao pristati na tako nešto? Dvoboj pred gledaocima koji su platili da gledaju ubistvo.

Šefer se osećao nelagodno. Duboko uzdahnuvši, prešao je preko odaje i seo na naslon fotelje u koju se srušila njegova žena. – Hajde, hajde, Džoan, ne plači. To je samo još jedan običan obračun, kakvih sam mnogo doživeo.

Energično je odmahнула glavom:

– Ovo je nešto drugo i ti to dobro znaš, Kene. I Dok Holidej ti je prijatelj.

Ken je pogleda iznenađeno:

– Kakve to ima veze?

Zapanjeno se zagledala u njega.

– Ima mnogo veze. Može se desiti da ga ubiješ. Da ubiješ svog prijatelja.

– Naravno. Moraću da ga ubijem. I on će nastojati da ubije mene. Za to nas gledaoci plaćaju. Ali ne brini, dovoljno sam brz za njega! A kada se sve završi ti i ja ćemo imati pet hiljada dolara!

Džoan se zagrcnu od plača – To... to će biti krvav novac i ja... ne treba mi to.

Skočila je iznenada, potrčala prema spavaćoj sobi i ušavši u nju, zalupila vrata za sobom.

Šefer opsova glasno i viknu – Samo nastavi da plačeš do poslednje suze, ali time nećeš ništa promeniti, čuješ li? A sada idem da vežbam s revolverom i time zaradim malo novca za piće. Nemoj mi ostavljati ništa za večeru!

Mrmljajući dalje nešto nerazgovetno, nabio je šešir na glavu, pripasao opasač i pogledavši još jednom besno zatvorena vrata spavaće sobe, uputio se napolje, na vrelu ulicu.

– Proklete žene! – škrgutao je zubima dok je odlučnim korakom išao prema salunu. – Promeniće pesmu u subotu kad se vratim sa pet hiljada dolara u džepu.

U salunu ga je dočekalo klicanje njegovih pristalica. Od toga se odmah osećao bolje.

* * *

S prozora hotelske sobe Dok je posmatrao gomilu koja se valjala za Kenom Šeferom, koji je upravo izišao iz saluna, neprimetno posrćući i zbijajući šale. Met Orzer se probijao kroz gomilu i izgleda skupljao novac. Holidej se namršti, pitajući se šta bi ta gužva na ulici mogla da znači. Događalo se očito nešto čudnovato. Ali sve je bilo čudnovato od samog početka.

Nije prihvatio dvoboj, ali ga nije ni poricao, iako mu nije bilo ni na kraj pameti da izađe Kenu na megdan, jer bi time prekršio svoj životni princip. Ali morao je da sačeka još neko vreme da mu lekar skine kopče i da se posle toga izgubi iz grada. Nije bilo važno što će ga meštani smatrati kukavicom. Jer, s druge strane, ako se pročuje da je ustuknuo pred Šeferom, možda će ga izazivači manje proganjati.

Uzeo je šešir, pripasao opasač i proverio da li mu se kolt lako vadi iz futrole, pa siđe stepeništem u hol. Upita portira da li zna kuda se uputila gomi-

la, predvođena šerifom, a ovaj ga obavesti da idu na poljanu pred ulazom u grad, gde će šerif vežbati gađanje, a svako ko želi može da ga posmatra... za četvrt dolara. Onda se osmehnuo.

– U subotu ću se kladiti na vas, mister Holidej.

Džordžijanac izađe na ulicu i, zapalivši mirisnu finu cigaretu, uputi se ka smeru odakle su dopirali pucnjava i gromko klicanje. Prošao je kraj poslednjih kuća. Ispred njega videla se udoljica, obrasla gustim rastinjem. Kada se probio na čistinu, gde su se okupili gledaoci oseti da ga neko vuče za rukav. Bio je to Met Orzer. – Oh, mister Holideje, nisam vas odmah prepoznao! Došli ste da vidite s kim imate posla?

– Tako nekako.

– Koštaće vas dvadeset pet centi.

Holidej klimnu glavom i izvadi novčić iz džepa, pruži ga vlasniku saluna. – Vaša ideja? – upita ga.

– Ne, Kenova. Ja samo naplaćujem. Ne uzimam za sebe ni centa.

Holidej odmeri gomilu.

– Prilično će zaraditi – konstatovao je.

– Da, ali sve će za jedan sat ostaviti na kockarskom stolu. Ken nikada neće ništa naučiti.

– Možete ga sprečiti.

– Teško je njemu nešto zabraniti. Trebalo bi da ga bolje poznajete. Ako u subotu pobeđi... kažem „ako“... imaću veliku muku da ga obuzdam da sve ne prokocka za jednu noć.

– Zar ne možete udesiti da se novac isplati njegovoj ženi... ako dođe do dvoboja, mislim... i ako on pobedi?

– Ken na to ne bi pristao.

Opet su se začuli pucnji i Holidej vide kako Ken gađa kamenčiće, koji se rasprskavaju. Odmahnuo je glavom, lagano se okrenuo i pošao odatle.

– Kuda ćete? – doviknu mu Orzer – Vežbaće još najmanje pola sata!

– Dovoljno sam video – odvrati Dok i nastavi da se udaljava. Kada se vratio u grad zatekao je Džoan Šefer kako briše prozore na zatvorskoj zgradi. Skrenuo je u trgovinu, kupio neke sitnice i uputio se u hotel. Dok je prelazio trotoarom Džoan ga je spazila.

– Oh, mister Holideje – doviknula je i mahnula krpom.

Džordžijanac ju je čuo, ali se nije okrenuo.

– Mister Holideje!

Dok uđe u hotel i zatvori vrata za sobom. Džoan klonulo spusti ruku i nabra obrve. Kao da je razmišljala da li da pođe za njim, a onda se predomisli i nastavila jednoličnim pokretima da briše prljavo staklo.

Uveče, kada se spremala da legne u postelju, začula je Kena kako tetura spoljnim stepenicama. – Džoan – zarežao je, mučeći se da otvori vrata. Čak i pre nego što je, ušavši, naleteo na sto i uz muklu psovku prevrnuo vazru, znala je da je pijan. – Gde su, do vraga, te lampe? I šta je s mojom večerom...

Pojavio se na vratima spavaće sobe znojav, prljav i izbuljenih očiju. Zurio je netremice u svoju ženu i ona instinktivno prikupi spavaćicu oko sebe.

– Rekao si mi da te ne čekam i da ne spremam večeru – branila se. – Poslušala sam te.

– Ah, dođavola! Čovek ogladni posle napornog dana na poslu!

– Na kakvom poslu? U odmeravanju ko može da popije više viskija? Ko će pogoditi više kamenova? Svi u gradu pričaju kako naplaćuješ ulaznice gledaocima... Jesi li što od novca sačuvao za kuću?

– Taj novac je samo moj – promrmljao je i koraknuo nesigurno bliže krevetu. – Šta sam uradio... to je moja stvar... Čuj, i ja bih u krevet.

Džoan se trgla od prizvuka u njegovom glasu i od načina kako ju je pogledao, kad joj se spavaćica rastvorila i otkrila njeno glatko rame. – Mislila sam da si gladan – rekla je žurno. – Imam nešto krompira. Mogla bih da ispržim...

On se osmehnuo, zbacio šešir i ot-kopčao opasač.

– Sad sam gladan na drugi način, Džoan.

– Ne, Kene. Pijan si i prljav... Ne želim te blizu sebe.

– Ti se tu ne pitaš – progundao je on i prišao krevetu, gledajući je preteći.

– Ja sam tvoj muž... i imaš da radiš ono što... ja kažem.

Bacio se preko kreveta na nju, ali mu je ona izmakla. Njegova pružena ruka dohvatila je kraj njene spavaćice. Džoan se trgla, platno se pocepalo... i otkrilo čvrste obline njenih prsa.

Ken je zamumlao i još jednom se ispružio da je dohvati, ali je poleteo preko kreveta i kliznuo na pod. Rekao

je nešto nerazgovetno, okrenuo se na leđa i počeo da se diže, pridržavajući se za stranu kreveta, a onda je seo u ugao postelje i klonuo. Zurio je blentavo u mladu ženu, koja je rukama stezala spavaćicu oko sebe.

– Samo sam hteo... da ti pokažem... da te volim – prevaleo je preko jezika. Onda mu glava klonu u stranu i trenutak kasnije začulo se slabo hrkanje.

Džoan je duboko uzdahnula. Drhtala je. Čak i trezan, Ken nije bio prijatan ljubavnik, a tek ovakav... Prošla je kroz dnevnu sobu i plaćući skinula pocepanu spavaćicu. Onda se polako smirila. Počela se oblačiti i ponovo je zadrhtala, ali sada ne od doživljenog šoka već zbog onoga što je nameravala da učini.

Završivši oblačenje, sedela je neko vreme na stolici, prikupljajući hrabrost. Onda je ustala i pogledala u spavaću sobu. Ken se nemirno trzao i mrmljao u snu. Znala je da joj se nikada neće pružiti bolja prilika, pa je utrula svetiljku, prišla spoljnim vratima i tiho se iskrala u noć. Žurno je pošla pustom ulicom prema hotelu.

Noćni portir je spavao na pultu, a pored njegovog lakta gorela je sasvim prituljena svetiljka. Džoan je morala saznati broj Holidejeve sobe, ali kako?

Knjiga gostiju nalazila se pored portirovih ruku. Zadržavajući dah, prišla je na prstima i pročitala imena na otvorenoj poslednjoj strani. Našla je i Holidejevo, ali je portirov rukav pokrivao broj njegove sobe. Videla je samo deo brojke, koja je mogla biti jedan, ali

i ne. Pružila je prst da ukloni rukav, ali se u tom trenutku portir pomerio. Ona uplašeno ustuknu i hitrim koracima se uputi uz stepenice.

Stigavši do vrha, pogledala je niz slabo osvetljeni hodnik sa vratima soba s obe strane.

Šta da radi, pitala se. Nije mogla kucati na sva vrata redom.

Slučaj joj je pritekao u pomoć. Jedna vrata u dnu hodnika su se otvorila i žuta svetlost preplavi hodnik, a ona ugleda vitku siluetu Doka Holideja.

– Ovamo – dozvao ju je tiho. Malo se dvoumila, a onda pohitala k njemu. Propustio ju je unutra i zatvorio vrata. Okrenula se, sva rumena u licu i zbunjeno pogledala Džordžijanca dok je on nameštao svetiljku na toaletni ormarić.

Osmehnuo joj se i ona mu, oborivši glavu, uzvрати osmehom. – Vi ste... potpuno obučeni – rekla je.

– Nisam mogao da spavam. Razmišljao sam.

Džoan se ugrize za usnu. – Pretpostavljam... da se čudite zašto sam ovde?

– Zar nećete sesti da mi to kažete? – pokaza joj na stolicu. Džoan klimnu glavom i sede. Holidej sede na ivicu kreveta i zagleda se u nju.

– Došla sam da vas nešto zamolim. Nešto krupno.

– Recite.

Kolebala se i s naporom podigla glavu i pogledala ga u oči. – Mister Holideje... došla sam da vidim... da li biste razmotrili mogućnost da odete iz grada pre subote.

Dok ju je netremice gledao – Misli-te... pre meča?

Džoan nervozno klimnu glavom. – Molim vas, mister Holideje. Učiniću... sve...

Osmehnuo se – Ne bojte se. Nemate potrebe bilo šta da učinite. Čak ni da tražite.

Upitno je podigla obrve.

– Već sam odlučio da odem. Noćas. To ne zna niko, a sve do sada nisam hteo ni vama reći. U stvari, nikada nisam ni pristao na taj dvoboj, ali mi je Ken pretio da će me uništiti ako ga odbijem.

– Bojali ste ga se?

– Ne, ali nisam hteo nepotrebne sukobe. Zato sam sačekao da odem večeras.

Mlada žena ga je dugo gledala širom otvorenih očiju. Sve što je htela da mu kaže i da mu ponudi nestalo je u uskovitlanoj zbrci misli i osećanja. To što je rekao i način kako ju je gledao bilo je tako iznenadno da je ona spontano ustala i raširivši ruke, bacila mu se oko vrata. Srećna zbog toga što joj je pogodio misli, pružila mu je sve što je imala, poluotvorenih rumenih usana i sjajnih radosnih očiju.

Džordžijanac kao da je tako nešto i očekivao, a možda i želeo. Obgrlio ju je oko struka i pritisnuo čvrsto uz sebe. Osećao je čvrstinu njenih jedrih grudi i podrhtavanje njenih zaobljenih bedara.

Onda je naglo iskra razuma kresnula u njenoj svesti i ona se, uz veliki napor, odvoji od njega.

– Nemoj... Ne mogu, Dok, shvati me... Ja više ne volim Kena, ali... ne smem da volim ni tebe... bar ne sada. Oh, kako je to teško.

– Znam, Džoan – rekao je uzbuđeno Dok, jedva se i sam savlađujući.

– On je.. slab. Zbunjen. Svestan da je njegovo vreme prošlo, ali ne može to da primi kao drugi. Kao ti, na primer. U mnogo čemu on je još kao dete i mislim da mu treba pomoći. Ja bih to mogla, mada nije zaslužio. Ali... žena sam mu.

– Znam, Džoan. Uživao sam razgovarajući s tobom, gledajući te... uživao sam i maločas dok sam te grlio. Ken je lud što ne shvata kakvo blago poseduje, ali to je njegova nesreća. No, znam da tu nema mesta za mene, bez obzira na to što se večeras moglo desiti. Zato je dobro što noćas odlazim. Ti si glavni razlog za to.

– Oh, Dok, osećam se strašno. S jedne strane se radujem, a s druge žalim. Ljudi će misliti da si se uplašio Kena.

– Nemoj da ti bude žao. Nikada nisam polagao na tuđa mišljenja. I ima važnijih stvari od toga. Ken je brz i precizan, ali ne dovoljno da bi me pobedio. A ne želim da ubijem čoveka koji mi je nekada bio prijatelj, niti da ti postaneš udovica.

– Dok... to je zaista plemenito od tebe.

– Znam šta za njega osećaš i znam da se žrtvuješ.

Mlada žena se počela dizati na prste da bi ga poljubila, ali se zarumenela i stala. Dok se osmehnuo.

– U redu. Sad oboje znamo na čemu smo i to je dobro. Da ti nisam rekao šta mislim i osećam prema tebi, mislim da bih se grizao do kraja života. Sada se bolje osećam. Ne kažem da se ne bih mogao osećati još bolje... – Uhvatio ju je za ramena i spustio brz poljubac na njene usne. Onda je prošao pored nje, uzeo svoju putnu torbu i stavio šešir na glavu. Džoan odjednom reče brižno.

– Oh, tvoje rane! Lekar je rekao da ne bi trebalo da jašeš nekoliko dana...

– Ništa to nije! Bio sam i u gorim situacijama. Jednom sam prešao Ljano Estakado s metkom u leđima. Izdržaću, Džoan. Vreme je da krenem. Kad sunce ponovo zagreje ovaj gradić moram biti daleko. A ti treba da se vratiš kući.

Klimnula je glavom. Hvatala je nervoja od pomisli da će morati da se ušunja u sopstvenu sobu. Nadala se da Ken još uvek spava.

Sišli su niz stepenice i prošli pored portira, koji je još uvek spavao. Ulica je bila pusta i tiha. Zastali su u senci pored hotela. Holidej je spustio svoju torbu na tle, zavukao ruku u džep i pružio joj nešto.

– Evo, uzmi ovo! Nije ništa naročito, ali želim da te podseća na mene.

Džoan pogleda šta drži u ruci. Bio je to mali meksikanski zlatnik u koji je oko ruba bilo utisnuto „D. Holidej”.

– Oh, Dok... je li to tvoja amajlija?

– Tako nešto. Jedan čovek u Čejenu rekao mi je da vredi nekoliko stotina dolara. Voleo bih da ga uzmeš i negde

čuvaš. I... ako ti nekada novac bude zatrebao, potraži u San Antoniju čoveka po imenu Potinger. On skuplja kovani novac i medalje. Daće ti za ovaj zlatnik poštenu cenu.

Osmehnula se i oči su joj zablistale. Digla se na prste, obgrlila ga oko vrata i nežno ga poljubila, stežući u šaci mali zlatnik.

– Hvala, Dok – šapnula je – i.. želim ti mnogo, mnogo sreće.

– I ja tebi. I Džoan, pusti Kena neka misli da sam se uplašio. Pomoći će mu ako bude verovao u to. Adios... jer verujem da se više nikada nećemo videti.

Dok se okrenu i krupnim koracima uputi se niz mračnu ulicu, prema gradskoj štali.

Džoan je ostala neko vreme na mestu, prevrćući zlatnik u ruci, a onda je pohitala nazad preko ulice i trotoarom prema nejasnoj, bleđoj silueti gradskog zatvora, osećajući kako sa svakim korakom napetost u njoj raste. Nadala se da Ken još uvek spava.

Najzad je skrenula u sporednu ulicu iz koje se išlo na spoljno stepenište. Odjednom se u dubokoj senci nešto pomerilo, jedna gruba ruka začepila joj je usta i koleno joj se nabilo u leđa.

Krik joj je zamro u grlu, jer su je snažne ruke povukle u pomrčinu. Borila se očajnički da je te ruke ne obore na zemlju, ali ju je sa svakom sekundom napuštala snaga. S tamnog neba gledale su je samo ravnodušne zvezde...

* * *

Dok Holidej je jahao prema severu. Taj pravac činio mu se isto toliko dobar kao i svaki drugi. Čuo je da su gore, na severu, pronašli bogata nalazišta srebra, a tamo gde je bilo srebro, bio je i novac. Istina, novac je privlačio i protuve, razbojнике i svakakav drugi šljam, ali to za Doka nije bilo ništa novo. Znaće da izađe na kraj s tom vrstom ljudi. Dokaz za to je činjenica da je i pored svega još uvek živ.

Radovao se što je napustio Renkin, bez obzira što su mu se misli vraćale na Džoan. Ona mu je pomogla da donese odluku i za to joj je bio zahvalan. Znao je da je pravilno postupio, iako su mu kopče popustile, a iz rane curila krv.

Sunce je sada pržilo visoko na nebu. Osećao se veoma umoran od celonoćnog jahanja, ali uspeo je da prevali veliki deo puta i sada je već zalazio u kraj gde su kanjoni i jaruge prosecali preriju. Nameravao je da jaše sve dok ne stigne do reke, da pregazi vodu i da se tek onda negde ulogori i odmori. Na obali je moralo biti šumaraka i gustog žbunja u koje će se moći zavući i bezbedno odspavati nekoliko sati.

Ali do reke nije stigao.

Ušao je u prvi vijugavi kanjon, osećajući kako mu jara, koja se odbijala od njegovih kamenih zidova greje leđa. Tek što je zašao u tesnac, pucanj puške prolomi tišinu. Njegov Mig se uplašeno prope i Dok, koji sve ovo nije očekivao, pade iz sedla unazad, dospevši samo da izvuče noge iz uzengija.

Od pada bio je ošamućen, ali je uspeo da se posrćući osloni na noge i instinktivno se maši kolta. Tada začu topot konja u trku i iz bleštavog sjaja sunca koje mu je sijalo u lice nagnula je gomila konjanika.

Još jedna grupa konjanika pojavila se s druge strane i oko Holideja, koji je krenuo levom rukom ka malom derindžeru, zapraštaše gejziri prašine od pušćanih metaka. Uvidevši beznadežnost svog položaja, on vrati oružje na svoje mesto. Kada se prašina slegla prepoznao je među konjanicima nekoliko poznatih lica iz Renkina. Ken Šefer se izdvojio iz grupe, priterao konja do Holidejevog i izvukavši nogu iz uzengije udario Doka u glavu.

Džordžijanac pade na tle. Kao kroz izmaglicu opazio je kako nekoliko konjanika trče prema njemu. I ostali su sjahali. Kada se s naporom upola podigao, jedna čizma ga je pogodila u bok. Onda su ga sa svih strana počele udarati čizme i pesnice. Slabim pokretom ruke pokušao je da se odbrani od kiše udaraca. Napadači su vikali, psovali ga i jedino što mu je u tom trenutku palo na pamet bilo je da toliko neprijateljsko ponašanje ne može biti zbog toga što je otišao iz grada... ili je možda to bio razlog?

Velike sume novca prešle su prilikom kladenja iz ruke u ruku. Moglo bi biti da su građani ljuti na njega, jer su izgubili novac.

Snažne ruke su ga podigle i nečije koleno ga je pogodilo između očiju. Vrh čizme zario mu se ispod rebara. On izgubi dah. Kroz sve tamniju crve-

nu koprenu polusvesti video je Kena Šefera kako se nadnosi nad njim. Šerif se svirepo osmehnuo i digao nogu da ga udari petom. Od zadobijenog udarca Džordžijanac je izgubio svest i nije više osećao kišu udaraca koji su se sručili na njega.

* * *

Kada se osvestio nije znao gde se nalazi. Nejasni, prigušeni glasovi jedva su se probijali do njegove zamagljene svesti. Pokušao je da otvori oči, ali levo oko mu je bilo skoro sasvim zatvoreno. S mesta gde je ležao činilo mu se da svetlost dolazi odnekuda s visine. Krutim prstima napipao je grubo vuneno ćebe, tanak dušek ispod njega i gvozdeni okvir prostog kreveta.

Bio je u nekoj vrsti zatvora. A ako je bio u zatvoru, onda je to mogla da bude samo u Renkinu. Da li je u pravu ili ne?

Uzdahnuo je i seo, a na njega se u istom trenutku sručila kofa hladne vode. Pljujući, obrisao je šakama vodu s očiju i trgao se, jer je osetio oštre probode. Članak na desnoj ruci bio mu je otečen i oderan, prsti kruti i nije imao snage da ih savije. Bolela ga je svaka koščica u telu.

Onda mu se u glavi razbistriilo. Video je da je okružen ljudima ozbiljnih lica, koji su zurili u njega. Da, znao je sada. U zatvoru je u Renkinu. Tu je stajao Ken Šefer, a pored njega Met Orzer, Lang Brikfild i čak portir iz hotela.

Spustio je noge na pod i seo. Tek tada je osetio koliko mu se vrti u glavi. Šefer mu je zadao šamar nadlanicom, od

čega se Dok ponovo ispružio na krevetu, ali su Met Orzer i još dvojica sprečili šerifa da ga dalje tuče.

Holidej ponovo sede. S usana mu se slivao mlaz krvi.

– U čemu je stvar? – progovorio je s mukom. – Jeste li nezadovoljni što niste dobili opkladu?

Šefer ponovo pođe prema njemu, ali su ga ostali zadržali. Gledao je Džordžijanca kao da želi da mu iščupa srce.

– Bilo bi bolje da mi neko kaže šta se događa – reče on promuklo, boreći se da savlada nesvesticu i mučninu.

– Ovo što radite sigurno nije samo zbog toga što sam otišao iz grada. Desilo se još nešto.

– Naravno da se desilo, a ti vrlo dobro znaš šta, smrdljivi kućkin sine – zarežao je Šefer, gušeći se od besa.

– Čujte – reče Dok – odlučio sam da odem iz grada. Iz kojih razloga, to je moja stvar. Nisam nikome ništa obećao. I niko nema prava da me natera da se u subotu borim u dvoboju.

– E, tu grešiš! – povikao je šerif.

– Imaš da se boriš protiv mene, hteo ti to ili ne. Ukoliko te iz ovih stopa ne ubijem.

– Polako, Kene, polako – pokušao je da ga umiri vlasnik saluna. Onda pogleda hladno Holideja – Je li gospođa Šefer prošle noći dolazila u vašu sobu?

Iznenadeni Holidej već je hteo da odgovori odrečno, kad mu se pogled zadržao na hotelskom portiru. Mora da je opazio Džoan kada je dolazila.

– Da – potvrdio je i ustuknuo, jer se Šefer bacio prema njemu, ali su ga ostali zadržali. – Došla je da me moli da se ne borim protiv tebe. Bojala se da ćeš poginuti u dvoboju. Ali ja sam već pre toga bio odlučio da se povučem, što ona, naravno, nije mogla znati. Rekao sam joj šta sam naumio i oprostio se s njom.

– Prokleti lažljivče – zareža Šefer.

– Pratio si Džoan i napao si je u sporednoj ulici, ovde, pored zatvora. Udario si je pesnicom nekoliko puta... onda si je silovao... – On se ote od onih koji su ga držali i nasrnu pesnicama na zaprepašćenog Džordžijanca. Kada su ga odvojili od njegove žrtve, Holidej je krvario iz nosa i usta, a u glavi mu je bio pravi kovitlac.

– Ti si lud, kopile proklete! – procedi Holidej, kome je već bilo dosta svega.

– Odjahao sam posle pozdrava.

– Štalar vas nije čuo kad ste uzeli konja – primeti Brikfild. – On ne može da potvrdi kada ste otišli iz grada, a kada smo vas jutros uhvatili bili ste odmakli prilično daleko, kao da ste se prilično žurili.

– Jesam. Jahao sam skoro celu noć. Hteo sam da što više odmaknem od Renkina. Smatrao sam da ćete biti ljuti na mene zbog izgubljene opklade.

– Evo šta je istina – grmnu Šefer izobličanim glasom, a ostali su se očigledno slagali s njim. – Ti si me video kako gađam, shvatio si da sam brži i odlučio si da odeš. Ali Džoan nije znala. Ne sumnjam da je otišla u tvoju sobu da te moli da odeš, ali mislim da

joj ti nisi rekao da si to već odlučio. Pokušao si da s njom sklopiš pogodbu. Predložio si joj da bude... nežna prema tebi, pa ćeš otići. Kada je ona to odbila, pošao si za njom... i...

– Tako je, Kene – reče Orzer mirno.

– Evo šta smo našli u blizini?

Vlasnik saluna pokaza zlatnik koji je Holidej dao Džoan Šefer za uspomenu. Videvši to, Dok klonu. Rekao je tiho da joj je zlatnik dao na poklon, ali je znao da mu to niko neće verovati.

– Šta Džoan kaže? – upitao je.

– Ona ne zna ko je to bio – odgovori Šefer. – To je sve što smo mogli izvući iz nje. Doktor kaže da ćemo tek kroz dva-tri dana moći da je detaljno ispitaćemo... Ali znamo šta se desilo, Holideje. – Osmehnuo se zlokobno. – Pružiće ti se šansa, koju nisi zaslužio, nevaljalče. Umesto da te optužim i izvedem pred sud, zadržaćemo te u zatvoru do subote. Onda ćeš dobiti svoj kolt sa jednim metkom i izaći ćeš na dvoboj sa mnom. Hoću da uživam u zadovoljstvu da ti prosviram lobanju.

Džordžijanac ga ledeno odmeri:

– Masa će se okupiti sa svih strana – rekao je mirno. – Ti ćeš dobiti svoju nagradu, je li tako?

– Razume se – odvrati Šefer kruto.

– Tek sad dolazim na ideju šta se stvarno desilo. Ali pretpostavimo da te je pobedim, šta onda?

– To se neće desiti – reče Šefer samouvereno. – Brži sam od tebe, to je sigurno. Uostalom, bio si preplašen do srži pre nego što si napastvovao jednu Džoan.

– Smatrali smo da će vam to biti dovoljna kazna, Holideje – reče Brikfild.

– Čiji je to predlog? – upita Dok.

– To nije važno – prasnu šerif. – Važno je da ćeš ostati ovde do subote popodne, a onda ćeš dobiti svoju šansu. Ti to možda ne znaš, ali već si na belom hlebu... pa se potrudi da to što imaš iskoristiš.

Najzad su svi izašli, a Šefer je zaključao vrata i odmerio zatvorenika kroz rešetke.

– Mora biti da ti je novac mnogo potreban, Kene – rekao je Džordžijanac kroz naduvene usne. – Znaj da sada nestrpljivo očekujem subotu.

* * *

Džoanino lice je bilo izgrebano i izubijano. Na glavi je imala veliku čvorugu i dok je gledala svog muža u očima joj se skrivao strah. Ken joj je prineo kafu i pržen hleb, a onda se spustio na postelju pored nje.

– Mislio sam da bi ti prijalo da prezalogajiš – rekao je oprezno. – Za dva dana jedva da si nešto okusila.

– Nisam... gladna, Kene – prošaputala je, povlačeći pokrivač prema bradi. – Razmišljala sam. Nemoguće da je to bio Dok.

– Nekako se vratio. Našli smo ovaj zlatnik.

– On mi je taj zlatnik poklonio. Pa ako je tako gledao na mene, teško da bi me napao. Čak i da je stigao do uličice pre mene.

– Stigao je – prekinuo ju je Ken. – Ti si ga uzbudila i on te je napao. Rekao

je da će te videti uskoro i to je i mislio.

Džoan se namrštila. – Kako... šta?

– Rekao je „Adios” i... – Šeferu glas zamre u grlu, jer je video izraz njenog lica.

– Gospode bože – izustila je bez daha. – Ti... ti si me napao.

– Šta to govoriš? Kako sam mogao ja to da uradim? Nisam te video sve dok nisam pošao da te tražim.

– Ulica je bila pusta i ceo grad je počivao u tišini. S druge strane ulice lako si mogao čuti delove našeg razgovora – Džoan je disala ubrzano s izrazom straha u očima. Rekao je upravo to što i ti sada. Ti si me onda sačekao u uličici i..

Počela je da plače, užasnuta svojim otkrićem. Ken je dohvati za ramena.

– Zašto bih te ja napastvovao? Pa ti si moja žena!

– Već si to jednom pokušao. U pijanstvu si mi pocepao spavaćicu. Video si da Dok odlazi i da ćeš izgubiti novac koji ti je toliko potreban... Hteo si da ga zadržiš, ali si znao da to ne možeš postići milom... Zato si me i napao, a onda optužio Doka.

– Zaveži! – Ken počeo da je drmusa svom snagom. – Ti si luda!

– Ne, nisam – kriknula je. – To si bio ti, Kene! – Odjednom mu je razdrljila košulju i otkrila duboke ogrebotine na njegovim prsima od njenih noktiju.

– Evo! Obeležila sam napadača!

Zgrabio ju je za grlo i počeo da je steže i drmusa.

– Šta to, dođavola, radiš?

Ken se trže, okrenu i pusti Džoan. Buljio je u doktora i Meta Orzera, koji su stajali na vratima. Vlasnik saluna ga prezrivo odmeri.

– Bedno kopile! Najzad si se odao.

* * *

Holidej je ukrućenim korakom izašao iz ćelije i uzeo svoj opasač s koltovima, koji mu je Met Orzer pružio. Pripasao ga je, a onda je nekoliko puta ispružio pa skupio prste na rukama, kako bi ih razgibao.

– Imao sam predosećaj da bi to mogao biti Ken – rekao je tiho – ali nisam hteo da tvrdim da je pao tako nisko. Kako je Džoan, doktore?

– Biće dobro. U mojoj je kući i moja žena se brine o njoj.

Džordžijanac izađe na ulicu obasjanu suncem. Orzer i doktor su pohitali za njim i zagledali se kad je zastao pred salunom i raširivši noge da čvršće stane, povukao u stranu peševa sakoa.

– Kene Šefere! – povikao je.

Orzer potrča i zgrabi ga za ruku.

– Čoveče, ne ovde i ne sada. Sačekajte subotu.

Holidej ga odgurnu.

– Idite i pripremite mi naknadu za pretrpljene muke. Jer od vas je potekla ta prokleta ideja. – Onda ponovi glasno – Kene, izađi! Danas je dan za tebe i mene, a ne u subotu! I nema nikakvih ulaznica!

Prošlo je nekoliko trenutaka i Šefer se pojavi kroz dvokrilna vrata saluna. U ruci je držao čašu i videvši Doka,

prosu piće. Sa svih strana začuše se povici i ljudi dotrčaše da vide sudar dve legende. – Tako dakle? Pustili su te – prosikta Šefer. – I ti hoćeš odmah da se obračunamo? E, ja neću! Hoću da zaradim novac, pa ćeš lepo pričekati do subote.

– Neću da čekam. I ne okreći se, Kene – opomenu ga Dok, opazivši da ovaj hoće da se vrati u salun. – Nikada to nisam učinio, ali sada hoću: pucaću ti u leđa! Znaš da se ne šalim posle onoga što si učinio Džoan!

– Nećeš mi je oteti, makar ja izgubio onaj novac – prasnu Šefer, okrenuvši se ponovo prema Doku. Istovremeno je pružio ruku ka svom koltu.

Niko nije video kada se Holidej pokrenuo. U jednom trenutku Džordžijanac u elegantnom odelu stajao je kao kip, a u sledećem, grmnuo je kolt u njegovoj ruci. Ken Šefer bi odbačen na zid, sa izrazom lica sleđenim od čuđenja. Onda se grčevito trgao, pao na trotoar i skotrljao se na prašnjavu ulicu. Ostao je da leži mrtav.

Dok Holidej vrati revolver u futrolu i pođe prema štali. Kada je na vratima doktorove kuće ugledao Džoan zastao je. Zakoračio je kao da će poći prema njoj, ali ga je ona samo pogledala suznim očima i okrenuvši se, ušla u kuću.

Džordžijanac sa žaljenjem uzdahnu i nastavi da korača prema štali. U glavi mu je bila samo jedna misao: otići što dalje odavde. A pred očima je ostala da mu lebdi slika lepe, uplakane žene.

KRAJ

MARKETPRINT

Poštarina uključena u cenu!

Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400

telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad
Tolstojeva 24

ISSN 0353-0000

